

ಚಂದಮಾಮಾ

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು : 'ಚ ಕ್ರ ಪಾಣಿ'

ಸಂಚಾಲಕರು : ನಾಗೇಶ್

ಮನೆಯ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ ಊರಿನ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ, ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ ಮಂಟಾ ಜನಾಪ್ತಾರಿಯ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಯಜಮಾನನು ಇತರರ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ, ಸಲಹೆಗಾರರ, ಹಿತಚಿಂತಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೇಳುವುದು ಸಂಪುರ್ಣವಾದ ನಿರಾಕರಿಸಿ ತನಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ವಿಪರೀತಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ "ಕಳ್ಳರ ಕಾಟ" ಎಂಬ ಕಥೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ಅಮರನಾಥ

ಸೌಲಭ್ಯ, ಲಭ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣಾ ಮನಶ್ಚಿಂತನ ಗಾರವಮ್
ಮಲಯೇ ಭಿಲ್ಲ ಕಾಂತಾನಾಂ ಚಂದನಂ ಚಂದನಾಯ ಕೇ
ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಚಿಸುವುದು
ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವವೇ ಹೊರತು, ಗೌರವವಿರಲಾರದು. ಚಂದನ
ವೃಕ್ಷಗಳಿರುವ ಮಲಯ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಭಿಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರು
ಚಂದನವನ್ನು ಸೌದೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉಪಯುಕ್ತಾರೆ.

ಸಂಪುಟ : ೭೩

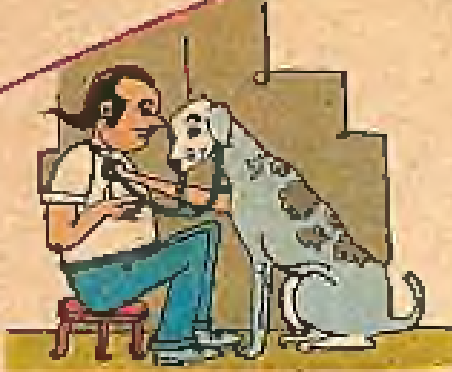
ಆಗಸ್ಟ್ '೮೪

ಸಂಖ್ಯೆ : ೨

ವಿಡಿ ಪ್ರತಿ ರೂ. ೨-೦೦ :: ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೨೪-೦೦

ಚಂದಮಾಮನ ಹರಟೆ

ಎದೆನೋವು ತಗ್ಗಿಸುವ ಪಾಲು ಪ್ರಾಣಿಗಳು

ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕ, ಗಿಡೆ, ಪಾರಿವಾಳ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಎನೋದವಾಗಿ ಹೋತ್ತು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ. ಎದೆಗು ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೋಗಗಳೂ ಜಾರದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವೀಡನ್ನಿನ ಗೋಥೆನ್ ಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಲವುಮಂದಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸುಶೋಧಕರು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು.

ಭೂಕಂಪಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು

ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬರಲಿರುವ ಭೂಕಂಪಗಳನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಮುಖ ಭೂಕಂಪದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಕ್ರೀವಾತ್ಸವ.

ಭೂಕಂಪಗಳನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಕೆನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕ್ರೀವಾತ್ಸವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಕಾಸುನ ಕಾಂಗೋಯೊ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರಿಗಲು ವಿಪರೀತವಾಗಿದ್ದುವು. ಅದರೂ ಅವೆಲ್ಲಾ ೧೯೯೦ ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದುವು. ಅದರ ಮರುದಿಸವಿ ನೋವಿ ಭೂಕಂಪ ಬಂದಿತು.

ಜೈವಾತ ಬೀಯಂಟ್ಸ್‌ನ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೮೫ ನೇ ವರ್ಷ ಜುಲೈ ೧೮ ನೇ ದಿನ ಉಂಟಾದ ಭೂಕಂಪಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಮೊದಲು ಕೋಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡಿನೊಳಗೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಹುರಿಗಳು ಸ್ವಿಮಿಂಗ್‌ನನ್ನು ಕಲೆದುಕೊಂಡುವು. ಕುದುರೆಗಳೂ, ಕುರಿಗಳೂ ಅತ್ತಲೂ ಇತ್ತಲೂ ಓಡಲು ತೊಡಗಿದುವು.

ಯುಗೋಸ್ಲೋವಿಯಾದಲ್ಲಿ ೧೯೫೫ ನೇ ವರ್ಷ ಭೂಕಂಪಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾದರ್ಶನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಆರತ ತೊಡಗಿದುವು. ಉತ್ತರ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೬ ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಭೂಕಂಪಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಮೊದಲು, ಜಿಂಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೆಡೆಗೆ ಓಡಿಹೋದುವು. ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಬೆಕ್ಕುಗಳು ಎತ್ತರೋ ಹೋದುವುಹೋದುವು.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

೧. ಕ್ರಿ. ತ. ಐವತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತನ ಮತವನ್ನು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದವರು ಯಾರು?
೨. ೨೪ ಮಂದಿ ತೀರ್ಥಾಟಕರನ್ನು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಮತವು ಯಾವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

೩. ಕ್ರಿ. ತ. ೪೫೫ ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಿಂದ ೧೫೦೫ ರ ವರೆಗೆ ಜೀಹಾರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬೌದ್ಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪೆನರು ಏನು?
೪. ಪಾರೋಕರ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವು ಯಾವುದು?
೫. ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೧ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರೋಮ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೆಸರಾದವರಾರು?

(ಉತ್ತರ ೬೪ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ)

ನಿಜರಾಜ್ಯ

ಹಿಂದೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜಯವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವೀರಗುಪ್ತನೊಬ್ಬ ರಾಜನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಪರಿಪಾಲನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದೆಂದು ರಾಜನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತೆಯ ಸಂಭವಗಳು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ಎಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಐಹವೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯವಾದ ಚಂಪಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬರೋಣವೆನಿಸಿತು ವೀರಗುಪ್ತನಿಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಚಂಪಕ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಪಾಲನೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಯೊಂದಕ್ಕೂ ಚಂಪಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉದಹರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯೇ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನಿಜಕ್ಕೂ ಚಂಪಕದೇಶವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಭಕ್ಷವಾದ ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಧೀರಸೇನ ರಾಜನು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಗನೆಯೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳು

ತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ನಡೆಸುವನೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನ ಗುಟ್ಟಿಗತನವಂತ ಹುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ವೀರಗುಪ್ತನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದನು.

ಧೀರಸೇನನು ವೀರಗುಪ್ತನನ್ನು ಘನವಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ, ಅವನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, "ಯಾವದೇಶವಾದರೂ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಆಧಾರ ರೂಪರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ದೇಶವು ಸುಭಕ್ಷವಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೇ. ಆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಇಚ್ಛವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ನನ್ನ ಪಾಲನೆಯ ಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ" ಎಂದನು.

ಧೀರಸೇನನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ವೀರಗುಪ್ತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಾನಲ್ಲ, ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಎಂದಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಚಂಪಕದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ದೊಡ್ಡತನ ಎನೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಹಾಗೇ ನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಹೀಗೆ ರಾಜನು

ನಡೆಸಿದನು.

ರಾಯಸಲು ನೋಡಬಹುದು. ತನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಧೀರಸೇನನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

“ಅದಕ್ಕೇನು, ಹೋಗೋಣ, ನಿಜರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಿಜವಾದ ಗುಟ್ಟು ಗೊತ್ತಾಗಲಾರದು. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ವೇಪ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡೇ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಡುವೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಬರೋಣ” ಎಂದನು ಧೀರಸೇನ.

ಹಾಗೆ ವೇಪ ಮರೆಸಿಕೊಂಡೇ ಇಬ್ಬರೂ ರಾಜರೂ ಚಂಪಕದೇಶದೊಳಗಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಧೀರಸೇನಿಗೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗೌರವ ಮಯ್ಯಾದೆಗಳು ನಡೆಯುವವನ್ನು ನೋಡಿ ವೀರಗುಪ್ತನಿಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ವೇಪ ಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರಾಜನಿಗೆ ಅವನ ಗೌರವವನ್ನೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುಗೊರಗುಪ್ತನು ಕೂರೊಳಗಿನ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಎದುರಿಸಿ

ನೋಡಿ, “ನಿಮ್ಮ ರಾಜರು ವೇಪ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ನೀವುಗಳು ಇವರ ಗುರುತನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಡಿದಿರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ಮಹಾರಾಜರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎಳೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಭಕ್ತಿಗೌರವ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ವೇಪದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರ ಚಲನವಲನಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಅವನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ವೀರಗುಪ್ತನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟನು.

ಈ ಸಂಚಾರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧೀರಸೇನನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಹಿಡಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನೋಡಿದನು. ಆದರೆ ವತಾಕರು ಅವನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, “ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ರಾಜನಿಗೂ ಪ್ರಜೆಗಿಗೂ ನಡುವೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಬುದ್ಧಿ ಇರಬಾರದು. ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಪ್ರಭೂ!” ಎಂದರು.

ಹೀಗೆ ಚಂಪಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಾರ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವೀರಗುಪ್ತನು ಧೀರಸೇನನೊಂದಿಗೆ, “ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಬುದ್ಧಿಯವರು. ನನ್ನ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಇವರಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಅಷ್ಟಲ್ಲಾ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಲಿಯುವರೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.

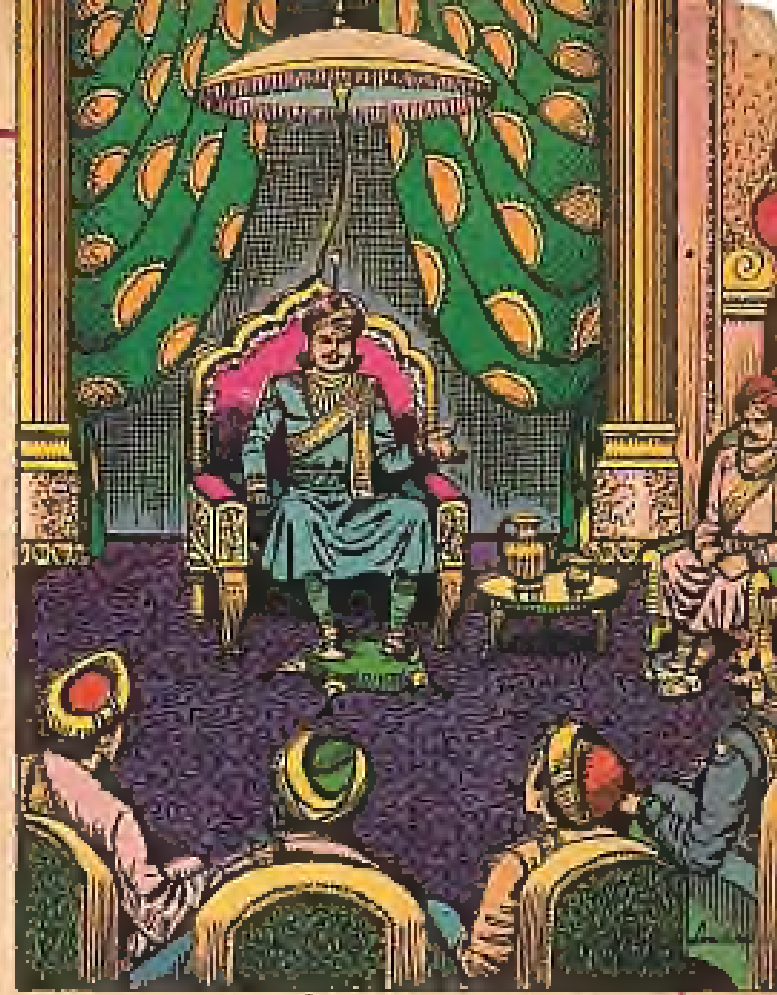
ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ವೀರಗುಪ್ತನು, ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಹೇಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ವೇಪ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶದೊಳಗೆ ತಿರುಗಾಡಲು ಮೊರಟನು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾರೂ ವೀರಗುಪ್ತನ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡಿದನು. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೋರಿತು, "ಇಂತಹ ರುಬಾರಿ ಬೆಲೆ ! ಈ ದೇಶದ ರಾಜನೇ ಒಂದು ಕೀಳಿದರೆ ಹೀಗೆ ಬೆಲೆ ಹೇಳುವೆಯಾ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅವನು ಕೇಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹೇಳುತ್ತ, "ಮಹಾ ರಾಜರು ಒಂದು ಕೀಳಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ರಾಜನ ಹಾಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ನಿಮಗೆ ರುಬಾರಿ ಎನಿಸಿದರೆ ಬೇಡ, ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ" ಎಂದನು.

ವೀರಗುಪ್ತನಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಲೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವನು ದೇಶ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಆನಂತರ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಾವೇಶಗೊಳಿಸಿ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ, "ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಜೆಗಳಿರುವ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜನಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದಾ ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳು ಚಂಪಕ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಚಂಪಕದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದವರೇನಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?" ಎಂದನು.

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊತ್ತು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆಮೇಲೆ ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಪ್ರಭೂ, ಮಹಾರಾಜರಾದ ನೀವು ನೆರೆಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜನ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಇದ್ದು ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಬೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರಜೆ

ಗಳಿಂದಲೇ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿ" ಎಂದರು.

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸೂಚನೆ ವೀರಗುಪ್ತನಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ನೂರು ಮಂದಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಚಂಪಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಅವರು ಚಂಪಕ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಇದ್ದು ಬರಬೇಕೆಂದು ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಚಂಪಕದ ರಾಜ ಧೀರ ಸೇನನ ಅನುಮತಿ ಕೂಡಾ ಲಭಿಸಿತ್ತು. ಧೀರ ಸೇನನು ತನ್ನ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಚಂಪಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಗುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಬರಲು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ರಾಜನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಿರುಗಿ ಬಂದರು. ರಾಜನು ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದನು.

“ಮಹಾಪ್ರಭೂ, ಯಾವ ದೇಶವು ಅಧಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿರಜಿತವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಾಯಕನಿರಬೇಕು. ಚಂಪಕ ದೇಶದ ರಾಜ ಧೀರಸೇನನು ಅಂತಹ ಗುಣವುಳ್ಳ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತುಂಬಾ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ರಾಜನವನು, ಅವನು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಜೆಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರಜಾಸಾಯಕನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ” ಎಂದರು ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ವೀರಗುಪ್ತನು ಕೋಪದಿಂದ, “ಧೀರಸೇನನೇ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ, ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ‘ಅರಾಜಕತೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಕಾರಣವಲ್ಲದೆ, ಕಾನಲ್ಲವೆಂದು. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ವಿವರೀತವಾಗಿದೆ” ಎಂದನು.

“ಆ ರಾಜನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ, ದೊಡ್ಡತನಗಳನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೇ ಹೊಂದಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ” ಎಂದರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

ವೀರಗುಪ್ತನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು. “ರಾಜನು ಯಾವ ವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಚಂಪಕ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜನನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜನು ನಿಜವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಗುರುತು

ಹಿಡಿಯಲಾಗದಂಥವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುವಿರಿ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ಪ್ರಭೂ ! ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಬೊಂಬೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ಯರೂ, ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬುದ್ಧನ ದೊಡ್ಡ ತನವೇ ಹೊರತು ಪ್ರಜೆಗಳ ದೊಡ್ಡತನವೇಲ್ಲ” ಎಂದರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

ವೀರಗುಪ್ತನು ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಪಾದಿಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟನು. ಆಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು, “ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಪೂರಾ ನಮ್ಮದೇ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ದಾಸನ ಬಾಧ್ಯತೆ. ಆ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ರಾಜನಾಗಿಯೂ, ನೀವುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರಲು ಶಕ್ಯವರಲ್ಲ” ಎಂದನು.

ಈ ಸತ್ಯವು ರಾಜನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ವೀರಗುಪ್ತನ ಮಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬಂದಿತು. ಬಹುಬೇಗದಲ್ಲೇ ಅವನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೂಡಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಚಂಪಕ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿದರು.

ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಕೆ

ಕೆಳಗಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿ.

ಅವಳು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, "ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೇ! ತಲೆಹಾಕಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಯೇ. ನೀವು ನಂಬುವುದನ್ನು ನಂಬಿ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಾದರೂ, ಪ್ರಾಣಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಸಹಸ್ರವಲ್ಲವೂ ಕಾಣಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಜಾಗೃತಿಯಿಂದಲೋ, ಲೋಕಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದುದರಿಂದಲೋ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸಿಕ್ಕಿದವುಗಳನ್ನು ಕೈಯಾರೆ ಬಾರಬಿಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಕನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ನೀವು ನಂಬುವುದನ್ನು ನಂಬಿ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ನೀವು ನಂಬುವುದನ್ನು ನಂಬಿ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ನೀವು ನಂಬುವುದನ್ನು ನಂಬಿ."

ಬೇಡಕನ ಕಥೆಗಳು?

ಹಿಂದೆ ಸಾರಥಿ ಎಂದೊಬ್ಬ ಅನಾಥ ಹುಡುಗ ನಿಡ್ತ. ಅವನ ಹತ್ತದರಾದೊಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಪಾತನ ಅತ್ತೆಯದಲ್ಲೇ ಅವನಿದ್ದನು. ಆ ಮುರುಕ ತುಂಬಾ ಮುದ್ದು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಬೆಳೆದನು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ಎದ್ದಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಊರೊಳಗೆ ಪೋಲಿಪೋಲಿಗಳಾಗಿ ತಿರುಗುವ ಹುಡುಗರೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡಿ, ಊಟದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಾತನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೇ ಆ ಅವನಿಗೆ ಎಲೆ ಮೀಸೆ ಮೊಳೆಯುವ ಪದವಾರು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ ತುಂಬಿತು, ಅದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ತಿಳಿಯದವನಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ತಾತ ಫಕ್ಕನ ಸತ್ತಹೋದನು.

ಪಾತ ಬದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಸಾರಥಿಗೆ ಹೊನ್ನೆಯ ಬೀಡು ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಪಾತ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ, ಕೂವಾರಾಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ

ಅವನನ್ನು ಕವಿದುಕೊಂಡಿತು. ಊರೊಳಗೆ ಏನು ದರೂ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲು ಸ್ವಾವಲಂಬಕ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಾ ಯಾರೂ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪರಿಚಯದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿ ಹಿನ್ನಲು ಪಾಟಿಯಾಗಿ, ಆ ಊರನ್ನು ದಿಟ್ಟು ಹೊರಟು, ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಂದು ಊರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದಿನವಿಡೀ ನೀರಿ ನಿಂದಲೇ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು, ರಾತ್ರಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಪಾರಿಕ್ಕೊಂಡನು. ಸುಮಾರು ನಡು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಫಕ್ಕನ ಎನೋ ದ್ದು ಶಬ್ದ ವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಗಡಬಡಿಸಿ ಎದ್ದು ಬೀದಿಯ ಬದಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ದನು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಬಿದ್ದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲು ಗಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನ ಕೋಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದುಕೊಂಡುಬಂದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಕುರುಡ. ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರ ಬದಿಯಲ್ಲೇ ಹೊರಳಿತ್ತು.

ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಳನು ಸಾರಥಿಯ ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಹಾಕಿ, "ಅಪ್ಪಾ, ನಾನು ಪಕ್ಕದ ಊರಿನ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪೋಲಿಗಳೋ ನಡುಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಗಿ ಹೀಗೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಿ ಸೊಂಟದ ಹತ್ತಿರ ಉಳುಕಿ ಹೋದಹಾಗಿದೆ. ಈ ಬೀದಿಯ ಕಡೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಣಸೆ ಮರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಾರ ಕೊಟ್ಟು ಕರೆದೊಯ್ಯಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ನಿನ್ನ ಉಪಕಾರ ಮರೆಯಲಾರ" ಎಂದನು.

ಸಾರಥಿ ಆ ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಳನಿಗೆ ಕೈಯ ಅಧಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವನು ಹೇಳಿದ ಹುಣಸೆ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ

ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕನು, ಸಾರಥಿ ಆ ಕೂರಿಗೆ ಹೊಸಬನೆಂದು ಅರಿತು, ಅವನ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಅವನದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಭಿಕ್ಷುಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು, "ಅಪ್ಪಾ, ನನಗೆ ನೀನು ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದುಬಿಡು. ಸಿಕ್ಕಿದುದರಲ್ಲಿ ಗುಡಿಯೋ ತೇರಿಯೋ ಕುಡಿಯೋಣ, ಆಗಬಹುದೆ?" ಎಂದನು.

ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಬೋಕದ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಭಗಭಗುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾರಥಿಗೆ ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಕನ ಮಾತು ದಿವ್ಯ ವರದಂತೆ ತೋರಿತು. ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮುಂದುವರೆ ಭಿಕ್ಷುಕನೊಂದಿಗೆ ಆ ಹುಡುಗನೊಂದಿಗೆ ನೆರವೇ ಅವನ ವಾಪಸ್ಸಾ ನವಾಯಿತು.

ಸಾರಥಿ ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಕನನ್ನು ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರವೂ, ತುಂಬಾ ಜನರು ತಿರುಗುವ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಿಸಿ, ತಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಿಕ್ಕದಷ್ಟು ಹಣ ಕಾಸುಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಕುಂಡುಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರೂ ರಾತ್ರಿ, ಹುಣ್ಣಿ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವರು.

ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿರಿಸ ಕೊತ್ತು, ದೇವಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಕನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಬಿರಿಸ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ತಾಳ ರಾಗದ ಭಿಕ್ಷುಕನು ಇದಿರನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಮೆಟ್ಟಲಿಗೆ ಒರಗಿದ ಹಾಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಬಾಳುವ ದುಸ್ತುಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ನೊಬ್ಬನು ಕುರುಡು ಭಿಕ್ಷುಕನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ಭಿಕ್ಷಾ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಚೀಲವನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೋಗತೊಡಗಿದನು.

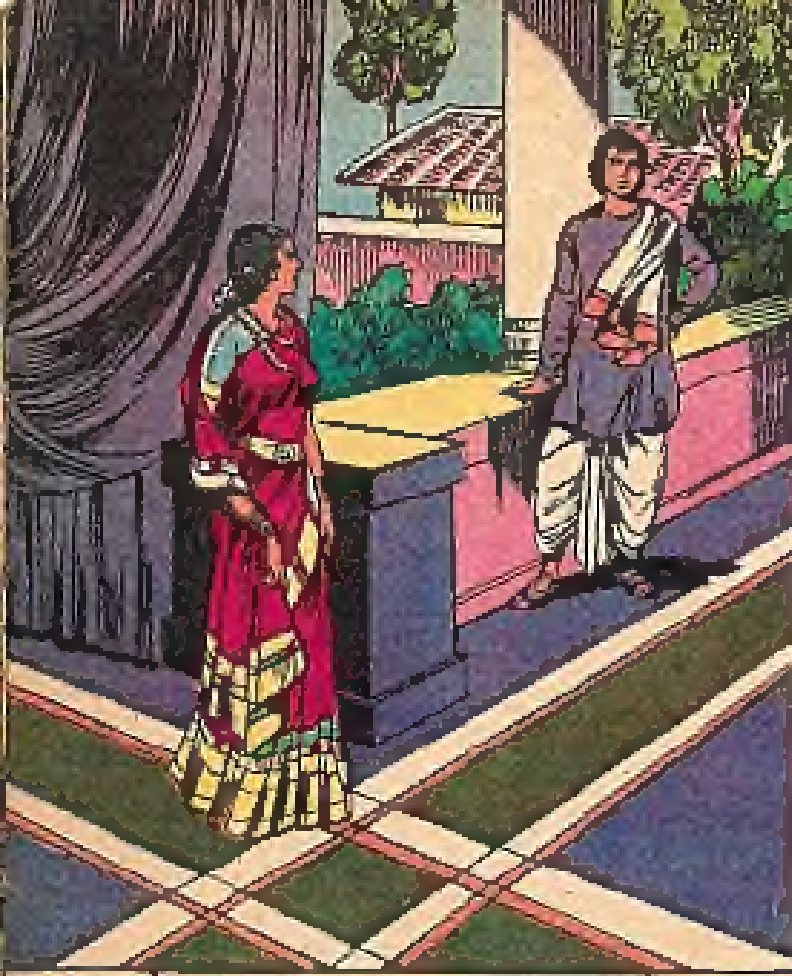
ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಸಾರಥಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲವಾಗಿತ್ತು. ಇದ್ದಿತು.

ಧನಕನು ಎನ್ನೋ ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತುವನ್ನು ಭಿಕ್ಷಾ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಅವನಿಗೆ ಕಂಡಿತು. ಅದರಲ್ಲೇ ನಾದರೂ ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥವಿರುಬಹುದೆಂದು ಕೊಂಡು ಅವನು ಬಂದು ಆ ಚೀಲವನ್ನೆತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಚಿತ್ರವಾದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳಿದ್ದವು.

ಧನಕನು ಎನ್ನೋ ಪರಾಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಈ ಚೀಲ ವನ್ನು ಹಾಕಿರುಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡು ಸಾರಥಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಆ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, "ಅಯ್ಯಾ, ನಮ್ಮ ಕುರುಡು ತಾಕನ ಭಿಕ್ಷಾ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೀವು ತಿಳಿಯದೆ ಈ ಚೀಲ ಹಾಕಿದ ಹಾಗಿದೆ." ಎನ್ನುತ್ತ ಚೀಲವನ್ನು ಅವನ ಕಡೆಗೆ ನೀಡಿದನು.

ಧನಕನು ನಗುತ್ತಾ ಸಾರಥಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, "ನೀನು ಆ ಮುದಿ ಕುರುಡನ ಮೊಮ್ಮಗನೇನಾ? ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಯಿತು. ನನಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭ ಬಂದುದಕ್ಕೆ,

ಗುಡಿದೇವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲು ತೀರಾ ಬಡವನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಪುಣ್ಯ ತಾನೇ ? " ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಆ ಧನದ ಚೀಲದೊಂದಿಗೆ ಕುರುಡನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಾರಥಿಗೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಬಂತು. ಆ ಹಣದಿಂದ ತಾನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏನೋ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ತುರು ಮಾಡಬಹುದಷ್ಟೆ ? ದಾತನಾದ ಧನಿಕನ ಉದ್ದೇಶ ಕೂಡಾ ಒಬ್ಬ ಬಡವನು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬುದೇ. ಆ ಬಡವನು ತಾನೇ ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು ?

ಹೀಗೊಂದುಕೊಂಡು ಸಾರಥಿ ಆ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೀದಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಕಾರಿಗಳ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸಿದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಮಗಳು ಸುಲೋಚನೇ ಎಂಬವಳೊಂದಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆಯೂ ಆಯಿತು.

ಸುಲೋಚನ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹುಡುಗಿ. ಗಂಡನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಗುಣವತಿ. ತನ್ನ ಗಂಡನು ಯಾವುದೋ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದವನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು, ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೂ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಮದುವೆಯಾದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ, ಮನೆಮನೆಗೆ ಪಲ್ಕಕಾಯಿ ತೂರುವ ದೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನು ಅವಳೊಂದಿಗೆ, ಸಾರಥಿ ತನ್ನ ಊರಿನವನೇ ಎಂದೂ, ಬಿದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯೊಂದಿಗೆ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದವನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಲೋಚನಿಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯೊಂದಿಗೆ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ತನ್ನ ಗಂಡ, ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಧನಿಕನು ಹೇಗಾದನು ?

ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಾರಥಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ತನಗೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ, " ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಆಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲಧನ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ? " ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಸಾರಥಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ನೋಡಿದರೂ ತಾನೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳನೇ. ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಕುರುಡನಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಧನವನ್ನು ತಾನು ಅವಹರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿದರೆ ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನನ್ನು ಹೇಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಳೇ ?

ಗಂಡನ ಮೌನವನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಲೋಚನಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವಳು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸಾರಥಿ, " ಹೌದೊಮ್ಮೆ,

ಆ ಮೂಲಧನವು ವಾವದ ಧನ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಡ" ಎಂದನು ಸಂಕಟವಡುತ್ತ.

"ಆದು ವಾವದ ಧನವಾಗಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಷ್ಟು ಕಾಫಮು ಬತ್ತಿರಿಸ್ತಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾರವಾಗಿ ಆ ಲೋಕ ಚೆನ್ನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ" ಎಂದಳು ಸುರೋಚನೆ.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಾರಥಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಯಾವುದೋ ಕೆಟ್ಟ ಭಾರವನ್ನು ಕಳಗೊಡುವಷ್ಟು ಹಗುರನೊಿತು.

ಅವನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ "ನೀನು ಹೇಳಿದುದು ನಿಜವೇ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಮಾಡಿದುದು ವಾವವೇ ಅದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರವಿದುತ್ತದೆ. ಆ ಕುರುಡು ತಾತ ಇದ್ದು ಬದುಕಿರೋ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ತುತನ ತಾಗಿಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ" ಎಂದು ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಸುರೋಚನೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಸೆವಗಿನಿಂದ ಕಣ್ಣನ್ನು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು, "ಈ ಕೆಲಸ ನೀವು ಎಂದೇ" ಮಾಡ ಬೇಕಿತ್ತು. ನಾಳೆಯೇ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ" ಎಂದಳು.

ಮರುದಿನ ಹೊರಡುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನವು ಬಂದಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುರುಡು ತಾತ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

"ಹಾಗೂ ಅವನು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಂದು ದಿಬ್ಬರೆ ಆಮೇಲೆ ನಾನೇ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಗುಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿ. ಅದಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕೊಡಿರಿ" ಎಂದಳು ಸುರೋಚನೆ.

ಸಾರಥಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಡುಕೊಂಡು, ಬಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬದಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ, ಎರಡನೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಾವಿಯ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡುಡು ಕಾತನಾದ

ಕೂರನ್ನು ತಲುಪಿದನು. ಆದರೆ ಹುಣಿಸೇ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಹುಣಿಸೇಯನ್ನು ಕೂರಲಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಎಲ್ಲವರ ಹತ್ತಿರ ಎಚ್ಚರಿಸಿದನು. ಆ ಕುಳಿತು ಭಕ್ತನು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೂರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದವರ ವಿಷಯದ ಆರೋಪದಲ್ಲಿ ಇವನೊಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸಾರಥಿ ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಪ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತಿರ ಮುಟ್ಟಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಬ್ಬನು ನೋಡಿ, ಕುಳಿತು ಭಕ್ತನನ್ನು ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದನು. ಆ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತ ಪೂಜಾರಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದೂ, ಕಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂದೂ ಆ ಚುಟ್ಟದವನು ಹೇಳಿದನು.

ಸಾರಥಿ ಪೂಜಾರಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಅಪ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಭಕ್ತನು ಗುರುತುಕೊಂಡು

ಮಿಂಚುಗೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿತ್ತು. ಸಾರಥಿ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಂಟಪದೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಪ್ರಯಾಣದ ಒಳಿತೆಯಿಂದ ಕೊಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ತೂಕದ ಕಿರುಕುಳವಿತ್ತು.

ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವನ ತಲೆಗೊಂಡು ಕೊಳೆದ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದದರಿಂದ, ತಲೆಕೆಳಗೆ ಎತ್ತರವಾಯಿತು. ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮೂಡಿದವನು ಸಾರಥಿಯ ಮುಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು. ಕಲೆಗೆ ಹಗಿವ ಮುಂದುವರಿದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕತ್ತಲೆಯಾದ ಸಾರಥಿ ಅವನನ್ನು ಅಪ್ಪಗೊಂಡು ಹೋಗಲಾಗದೆ ಹೋಯಿತು.

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಸಾರಥಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದಿತು. ಮುಂದು ಕುಳಿತು ಭಕ್ತನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಮುಂದೆ ಇವನು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

“ತಾತಾ, ಎನಗಾಗಿಯೇ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಯಾರೊಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ ತಾತಾ?” ಎಂದನು ಸಾರಥಿ. ತನ್ನ ತಲೆಯ ಗಾಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ,

“ಯಾರು, ಸಾರಥಿಯಾ?” ಎಂದು ಕುಳಿತು ತಾತ ಅಪ್ಪಯ್ಯನನ್ನು, “ಅಪ್ಪಾ, ಈಗ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೆ? ನೀನು? ನೀನು ಮಾಯವಲ್ಲ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ಅಪ್ಪಾ, ಕೇಳಿ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದವರು ಇವನು ಯಾವನೋ ಕುಳಿತು ಭಕ್ತನ ಒಂಭೂವಾಗಿರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಸಾರಥಿ ಧೃತುತ ತಾತನೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, "ಕಾತಾ, ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥವನ ನೆಂದೂ, ಕಿಳ್ಳನೆಂದೂ ಹೀಯೂಳಿಸದೇಡು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡಾ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರ್ದಾಳೆ ಈ ಮುರಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಿಗೆ ಕಪ್ಪವಿಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಇರಬಹುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯು, "ಆ ಕಿಳ್ಳ ಯಾವನೋ? ನಾನು ನಿನ್ನಿಗಾಗಿ ತಂದ ಹಣವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಪೋಗಿಬಿಟ್ಟು, ಈಗ ನೀನು ಬಂದಿರಾಗಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡು ಎನು ಇಲ್ಲಿಯಕೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿ!" ಎಂದನು.

ಕುರುಡು ಮತ ಸುಂಧಿಯು ತರೆಯನ್ನು ತಡವುತ್ತ, "ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ ಲಂದುಕೋ! ಆ ಕಿಳ್ಳ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಬಡೆಯುವಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿದೆ! ಗುಳ್ಳೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಹೊರತು ರಕ್ತ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಬಂದು ಮಾತು ಗೊತ್ತಾ? ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಣ ಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುದಿರುವಂಥಾದ್ದು ಮಾತ್ರ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವಿತ್ತಿರೂ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತ ಇದ್ದದ್ದು ನಿನ್ನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ನೀನು ಈ ಸಿಕ್ಕಿಗೆ ಬಂದಿರುವಿ. ನೀನು ನನ್ನಿಗಾಗಿ ತಂದ ಹಣವನ್ನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ವಶಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಸರಿ, ನಾನು ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಲಂದುವಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಬೇಡ. ಉಳಿದಿರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ಸಾರಥಿ ಕುಂಬಾ ದಿಗಿಲು ಬಡೆದವನಂತೆ, "ಈ ಸಂಗತಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೊಳೆದರೆ ಅವಳೇ ಸ್ವತಃ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಲು ಬರುತ್ತಾಳೆ. ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡು ಕಾತಾ" ಎಂದನು.

ಮುದುಕನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ. "ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡು.

ನೀನು ತಂದ ಹಾವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕೊಂದುಕೊಂಡದ್ದಾರೆ ಮೇಲೆ, ಈ ಮೊದಲು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಿಳ್ಳ ನೆಂದು ನಾನಾ ದುರ್ಭಾವೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬೈ ಹೆಂಡತು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳು. ಆಗ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಸಹ್ಯ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದು ನೀನು ನನ್ನಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವೆ" ಎಂದನು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕುರುಡು ತಾತನು ತಪ್ಪೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾರ್ತನಿದ್ದ, ಒಳಗಡೆ ನೆಂದೂ, ಇಷ್ಟು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಾರಥಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಮೊಳಲಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಸಾರಥಿ ಕುರುಡು ತಾತನ ಎದೆದು ಕೈಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, "ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ? ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟ ತಾತಾ, ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಕಾತಾ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟನು.

ಅವನು ನಾಲ್ಕು ನವೆದನೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಕುರುಡು ತಾತ ಅವನನ್ನು ಕರೆದು, "ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಹಣ ವಲ್ಲಾ ಕಳ್ಳ ಸೆರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಷ್ಟೆ? ಪ್ರಯೋಗದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿ? ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾಚಿಕೆಯ ಹೋಗಬೇಡ. ಇದನ್ನು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೋ" ಎಂದು ಬೆಕ್ಕದೊಂದು ಚೀಲವನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲ್ಲರಾಗಲೂ ಇದ್ದವು. ಸಾರಥಿಯ ಕಾಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಂಡಿತು. ತಾನು ಲಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಯಾದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕುರುಡು ಧಿಕ್ಕಾಕೆ ಎಂದ ದಾನ ವತೆಯಬೇಗಾಗಿ ಬಂತು. ಅವನು ತಾನಾಗಿ ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟನು.

ಬೇತಾಳವು ಹೀಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ "ದಾಣಾ, ಸಾರಥಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಕುರುಡು ಧಿಕ್ಕಾಕನು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟವರೇ ಮುಂದಿವಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ದಿವಾಳು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂದಾ ಇವನಿಗೆ ಸುಖವಡುವ ಅದೃಷ್ಟಿಲ್ಲ. ದುರದರಿಯರೋ ಅಥವಾ ದೇರೆ ಕಾರಣವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೋ? ಈ ಸಂಕಾಯಕ್ಕೆ ಧರಿಯಾದ ಕಾಪ್ಪರ

ತಂದಿದ್ದೂ ಹೇಳಿದ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಸಿಡಿದು ಹಾಡುತ್ತದೆ!" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಹೀಗೇದನು "ಎರೋ ಬೇತಾಳ ಕಥಾ ಭಂದಾರಿಯೋ! ಈ ಕಥೆಯ ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಅದೃಷ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವುದೋ ಇಲ್ಲ ಕುರುಡು ಧಿಕ್ಕಾಕನು ಸಾರಥಿಯನ್ನು ನಂಬಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ. ಅದೃಷ್ಟ, ಹಗಲರಹ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಬೇಕೆ ಧಾನೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಆ ಕುರುಡನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಮ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಕುರುಡನಾಗಿ ದುರದೃಷ್ಟ ವಂತನುಬ ಗಿಟ್ಟ ನೆಯಾಗಿ ಅದುಮಿಂದ ತಾನೆ ದೃಷ್ಟಿಬೇಕಾದ ಹಗಲೊಂದಿಗೆ ಸಾರಥಿ ದೂರಹೋಗಿ ಧನವಂತನಾಗಿ ಸುಖವಡುತ್ತವೆನ್ನು ಅವನು ಒಪ್ಪಿ ಧಾನೆ. ಸಾರಥಿ ತಾನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಂದ ಹಣವನ್ನು ಕಳ್ಳನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಡ್ಡಿದಾನೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಾನು ಸಾರಥಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ತನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹಂಕಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆರೋಚಿಸಿರುವ ಅವನು ಸಾರಥಿಯ ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದು."

ಹೀಗೆ ದಾಜನ ಮನೋಭಂಗವಾದ ಕೊಡಲೇ ಬೇತಾಳವು ಕಥಾಮೇತ ದೂಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಸೇರಿ ಬೇತಾದೆ ಕೊಂಡಿತು

ಅಂಜುಕುಳಿ

ಬ್ರಹ್ಮಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಮಾಳವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜಮೀನುದಾರನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಾಲನೊಬ್ಬ ಯುವಕನಿದ್ದನು. ಅವನು ಬೆಕ್ಕವನ್ನಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಅವನ ತಂದೆಯೂ, ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯೂ ಹೀರಿಹೋದರು. ಅವನ ಅಜ್ಜಿಯೇ ಅವನನ್ನು ಒಹು ಎಬ್ಬರದಿಂದ ಬೆಳಸಿ ಮೊದಲನೆಯ ನಾಗಮಂತ್ರ ಮಾಡಿದಳು. ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಂತೆ ಅವನು ದೊಡ್ಡ ಅಂಜುಕುಳಿಯಾಗಿ ತಯಾರಾಯನು. ಅಜ್ಜಿ ಅವನು ಎನು ಮಾಡಿದರೂ ಹೆದರಿಸುತ್ತ ಬಂದುದರಿಂದ, ತನ್ನ ಸೆರಳು ನೋಡಿದರೂ ಹೆದರು ವಂತೆ ಅಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಎಡಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದನು. ಅಜ್ಜಿ ಅವನಿ ಗಿಷ್ಟ ಊಟ ಹಾಕಿ ದಾಗ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದಳು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಆ ವಳಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಬೈರಾಗಿಗಳೆಂದರೆ ಗೌರವವೂ ಭಕ್ತಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಅವಳು ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಎಲೆ ಹಾಕಿ ಬಿಡಿದಳು. ಅವನು ಊಟ ಮಾಡು ವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಗೋವಾಲನು

ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಲಿ ಅಡಿಗೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗಿಂದ ಹಾರುತ್ತಾ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿತು. ಗೋವಾಲನ ವಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ಬೆಕ್ಕು ಆ ಇಲಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಿಮಾಮ್ ಎಂದು ಅರಳಿ ಬೇದಿಯ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಹೋಯಿತು.

ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯ ವಾಯಿತು. ಅವನು ಅಜ್ಜಿಯ ಹತ್ತಿರ ವಿನೋ ದೇಳೆಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ, ಅಜ್ಜಿ ಗೋವಾಲನನ್ನು ಮುಖ ಹಿಡಿದು ನೋಡುತ್ತ, "ವಿನವ್ವಾ ನೀನು ! ಮನೇಲಿ ಇರಿಕಾಟಿ ವೆಚ್ಚಾಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ನೀನೇ ಈ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ತಂದೆ. ಒಬ್ಬೇರಾಯಿತು ಅಂದುಕೊಂಡರೆ ಇರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆದರಿ ಓಡುತ್ತದೆ ಬೆಕ್ಕು. ನಿನ್ನ ಕೈ ತಾಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿ ಯಾದರೂ ಪುಕ್ಕಲಾಗುತ್ತ !" ಎಂದಳು.

ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ವಿನೋ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿದಂತಾಯಿತು. ಅವನು ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಗೋವಾಲನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು, ಅವನ ಮುಖವನ್ನೂ, ಕೈಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ, ಎಸೇನೋ ಬೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಗುಣಿಸಿ

ಮುಗುಳು ನಗು ತೋರಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾದನು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಹೊರಟು ಹೋಗುವ ಮೊದಲು, ಗೋಪಾಲನ ಅಭಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಡಿಗೆ ಕರೆದು, "ಅಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗ ನೆದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಜಾತಕ. ಅವನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಸುವುದು, ಅಂಜುಕೊಡುವುದೂ, ಹೆದರಿಸುವುದೂ ಮಾತುಮಾತಿಗೂ ಬೈಯಬೇಡ" ಎಂದನು.

"ಅಮ್ಮಾ, ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತೇನು ಮಾಡಲು ಹೇಳುವಿರಿ? ಅವನ ಪುಕ್ಕಟತನ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧವಿದ್ದರೆ ಕೊಡಿರಯ್ಯಾ" ಎಂದು ದೀಪಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು ಅಜ್ಜಿ.

ಸಮ್ಮಾನ ತಲೆದೂಗುತ್ತ "ಅವನ ಅಂಜುಕೊಡು ತಪ್ಪು ಮಧು ಮೂತ್ರಗಾಂಧ ಗುಣವುಗವಂತದು ದ್ವಿಮೈ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಅವನು ವಿಚಿತ್ರ ಜಾತಕ ವೆಂದು? ಅವನು ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಂದೋ ಒಂದು ದಿನ, ತನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಹಾಗೆ

ಹತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ಫಲಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅಂಜುಕೊಡು ಒಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಮೇಲೆ, ತನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟುಹೋದನು ಸಮ್ಮಾನ.

ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಗೋಪಾಲನು ಜಮೀನುದಾರರ ಭವನದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನುದಾರರ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಾಕುಸಾಯಿ ಕಂಡಿತು. ಮುಢಾದ ಆ ನಾಯಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಗೋಪಾಲನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಟ್ಟ ತಡವಿದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಹೀಗೆಯೇ ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಾಯಿಯು ರೋಷತನ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಗೋಪಾಲನನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಬೈದು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಜಮೀನುದಾರರ ಮನೆಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಕಳ್ಳರು ನುಗ್ಗಿದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಗನಾ ಗೋಲಿ ಎಸಗಿಬಿಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ನಾಯಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ದೂರ ಹಿಡಿದುಹೋಗಿ ಹುದುಗಿತ್ತು. ಅಂಜುಕೊಡು ಗೋಪಾಲ ತನ್ನ ನಾಯಿಗೆ ಎನೋ ಹೆದರಿವುದು ಹಾಕಿದುದರಿಂದಲೇ ಅದು ಕಳ್ಳರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿಹೋಗುವುದೆಂದು ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಅನುಮಾನವಾಯಿತು.

ಜಮೀನುದಾರರು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡದೆ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಗೋಪಾಲನೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಪ್ಪುಪಾಕಿ ಅವರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಜಮೀನುದಾರರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ, ಗೋಪಾಲನ ಕೈಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ವಸತಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಗೋಪಾಲನು ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಕೈಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಮಸುವರ್ತ ಅವನ ಕೈ ನ್ಯಾಯಾಧಿ

ಕಾರಿಯ ಕೈಗೆ ತಗಲಿತು. ಅಷ್ಟೇ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಏನೋ ಭೀತಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿತು.

ಈ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ ಎಂತಹ ಮೆಚ್ಚುರನ್ನಾದರೂ, ಎಂತಹ ಕ್ರೂರರನ್ನಾದರೂ ಏನೂ ಹೆದರದೆ ಶಿಕ್ಷಿಸುವವನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇದ್ದಿತು. ಅಂತಹವನು ಅಂಜುಕುಳಿ ಗೋಪಾಲನ ಕೈ ತಗಲಿದ ಕೂಡಲೇ ಏನೋ ಗಾಬರಿಬಿದ್ದವನಾಗಿ "ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಹೇಳಿದರೂ ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಆ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಅವರು ನನಗೇನಾದರೂ ಹಾನಿ ಮಾಡಲೂ ಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು.

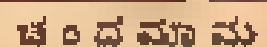
ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಒಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೊಂದೇ ವಿಚಾರಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ

ವಿಷಯಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದುವು. ಅವನೂ ಅವನ ಅಜ್ಜನೂ ಇರುವ ಮನೆಯ ಪೂಜೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಂಜುಕುಳಿಗಳೇ. ನೆರೆಹೊರೆಯವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೂಡ ಅಂಜುಕುಳಿಗಳೆಂದೂ ಗೊತ್ತುಯಿತು.

ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಮಹಾರಾಜನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ, ಸುಗುಣವರ್ಮನೊಂದಿಗೆ ತುಂಬ ಪರಿಚಯ ಎತ್ತು, ಅವರು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂಜುಕುಳಿ ಗೋಪಾಲನ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಂತ್ರಿ, ಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಬೆಕ್ಕು ಇಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ಓಡುವುದೂ, ಜಮೀನುದಾರರ ಬೇಟೆ ಜಾತಿಯ ನಾಯಿ, ಕಳ್ಳರನ್ನು ನೋಡಿ ದೂಗಲೆದೆ ಬಾಲ ಮುದುಡುವುದೂ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರವರ್ತನೆಯೂ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದುವು. ಆ ಗೋಪಾಲನ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಹತ್ವವಿರಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿತು ಮಂತ್ರಿಗೆ. ಗೋಪಾಲನನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಸುಗುಣವರ್ಮನು ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಅದ್ವೈತ ಗೋಪಾಲನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು, "ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀನು ಸ್ವತಃ ಒಯ್ದು ವಿಕ್ರಮಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವನು ನಿನ್ನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ." ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಇಬ್ಬರೂ ಭಟರು ಗೋಪಾಲನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗೋಪಾಲನು ವಿಶೇಷ ಸೇನಾ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸುಖವಾಡಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅದೇನೋ ಸಂಧ್ಯೆಯ ರಾಯಭಾರವಾಹಿನಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡಿದು ವಿಕ್ರಮಸೇನ ರಾಜನ ಅಪರ ಅಪರಾಧ ತುಂಬಾ ಪರುಷ ವಾಕ್ಯಗಳೂ ಪ್ರಗುಳವೂ ಇದ್ದವು.

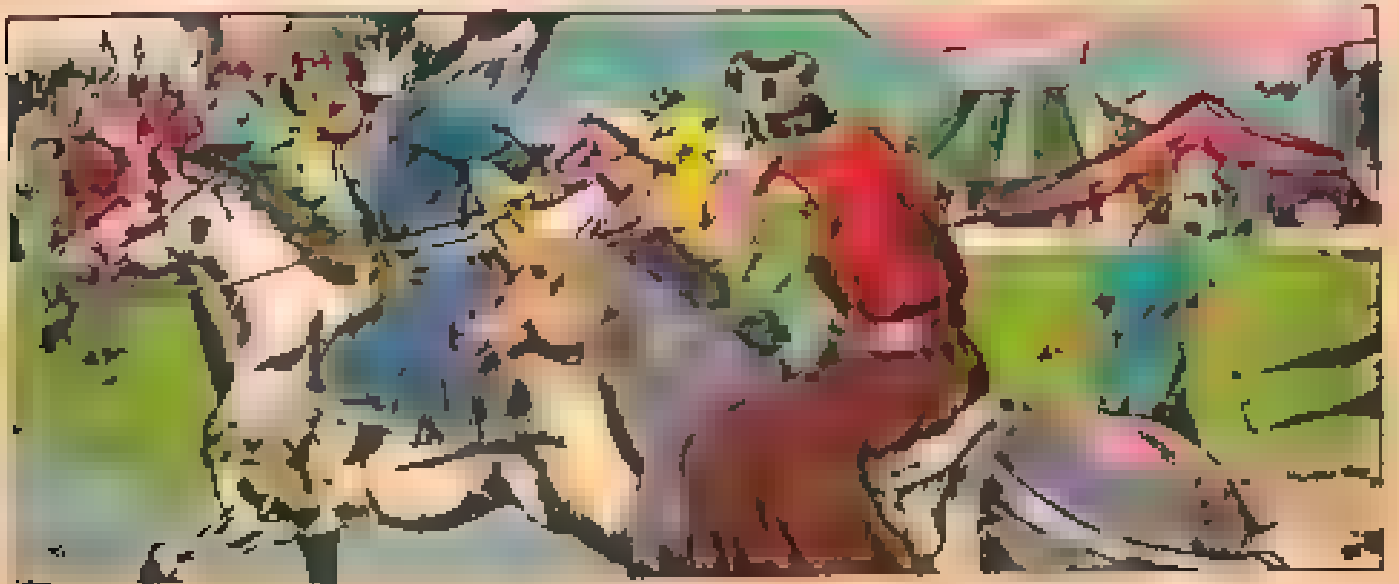
ವಿಕ್ರಮಸೇನನು ಕೋಪವನ್ನು ತಾಳಲಾಗದೆ ಅಪ್ಪಗ್ರವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ತರುಗಿಸುತ್ತ, "ಈ ಹಾಳು ಪತ್ರವು ಈ ನರಹರನ ತಲೆ ಕಡಿಯಿತು!" ಎಂದು ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

ಅಂಜುಕುಳಿ ಗೋಪಾಲನು ಹೆದರಿ ತರಗಲೆಯಂತೆ ನಡುಗುತ್ತ, "ಮಹಾ ಪ್ರಭೋ! ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ!" ಎಂದು ತನ್ನ ರಾಜಾ ವಿಕ್ರಮಸೇನನ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು.

ಮಹಾಸೂರನಾದ ವಿಕ್ರಮಸೇನನು ಆ ಕ್ಷಣದ ವರೆಗೂ ಧೈರ್ಯ ತೋರಿಸಿ ಸಿಂಹದಂತಿರುವ ಅಂಜುಕುಳಿ ಗೋಪಾಲನ ಸ್ವರ್ತದಿಂದ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಕುಂದುಗಟ್ಟುವಂತಾಗಿ ನಡುಗುತ್ತ, "ಅಮ್ಮಪ್ಪೋ! ನಾನೇಕೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದೆನೋ! ಇಂಥಾ ಮೂಢ ರಾಜನನ್ನು ನಾನೇನು ಜಯಿಸಬೇಕು! ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರ ವಿಸ್ತರಿಸೋ! ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಡಿರೋ! ನಾನೇನೋ ತುಂಬಿಸಿ" ಎಂದು ಸೈನಿಕರೇ ಆದ್ವೈತ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೊರಟನು.

ವಿಕ್ರಮಸೇನನೂ ಅವನ ಸೈನಿಕರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೋ ಆಪ್ತರೊಳಗಿಂತು ಬರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡಿ ಹೋಗಿ ತೊಡಗಿದರು.

ಹೀಗೆ ಅಂಜುಕುಳಿ ಗೋಪಾಲನು ತನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೇ, ಮೂಢ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ, ಥಾರೀ ಜನ ನಷ್ಟವನ್ನೂ, ಧನ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಿದನು. ಈ ಒಗೆಯ ದೊಡ್ಡ ಘನಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ರಾಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದನು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಧೈರ್ಯವು ಅವನೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಿತು, ಅಂಜುಕುಳಿ ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತು ಅವನ ಸ್ವರ್ತದಿಂದ ಯಾರೂ ಅಂಜುಕುಳಿಗಳಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಜನ ಸನ್ಮಾನದಿಂದ ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ, ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಮಹಾ ವೀರನೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೂ ಪಾತ್ರನಾದನು ಗೋಪಾಲ.

ಪಿತ್ತದ್ವಾರಿತಿ

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನು ಕಾಶೀರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸತ್ತನು ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ್ದನು. ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ತಮಗೆ ಜನಿಸಿದ ಮಗುವನ್ನು ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಿಸಿದರು, ಅವರು ಅವನಿಗೆ ಕಮಲಾಕ್ಷನು ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದುವು.

ಕಮಲಾಕ್ಷನು ಚಿಕ್ಕತನದಿಂದಲೂ ಪಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ತಾತನ ಮೇಲಿದ್ದಿತು.

ಎಂದು ನಡೆದಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಆ ತಾತನಿಗೆ ಬೇರೆಯವರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉಪಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಮಲಾಕ್ಷನ ತಾಯಿಗೆ ಬಹಳ ಬಾಧೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮುದುಕ ಯಾವಾಗ ನಾಯಕನೋ ಎಂದು ಅವಳು ಆಹರ್ನಿಶಿ ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ದಣ್ಣು ದಣ್ಣು ಮುದುಕ ಇದೇ ಹುಡುಗನೋ ಇಲ್ಲವೆ,

ಹಸಿವೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯೂ, ಬೇರ್ಗ ತತ್ತಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಕಮಲಾಕ್ಷನ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ, "ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ, ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಗನು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಇದೇ ಕುಳಿದ ಕುಳುಗಿಲ್ಲಾ ಒಂದು ತೂಕವಾದರೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಇನ್ನೊಂದು ತೂಕವಾಗಿದೆ !" ಎಂದಳು.

"ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಯವಾಯಿತು, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ರೈತ.

"ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಸಾವು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜನ್ಮಕ್ಕಿಂತೂ ಈ ಕಷ್ಟದಿಂದ ವಿಮೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲ !" ಎಂದು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಬುಳುಬುಳು ಆತ್ಮಳು.

"ಎನು ಮಾಡುವುದು ? ಕೈಯಾರೆ ಕೊಲ್ಲ ಬೇಕೆನ್ನುವೆಯಾ ?" ಎಂದನು ರೈತ.

"ಕೊಂದರೆನಂತೆ ? ಬದುಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ, ಮಂದಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು ? ಏಕೆನೆ ಗೊತ್ತಿ ಕ್ಕೆನ್ನಿಸಿ ವ್ಯಥೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳೋ" ಎಂದಳು ಹೆಂಡತಿ.

ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಗೈಲಾಗೆ ಒಂದು ಘೋರವೆನಿಸಿತು. ಮೊದಮೊದಲು ಅವನು ಹೊಡೆತಿಯ ಮೂತು ಲಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಿನಾ ಅವಳು ಕುಟಕೊಡಲು ತುರುಮುಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ತೋರಿತು.

ಕೆಲವೇ ಒಂದು ದಿನ ರೈತನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ತರಲು ತೊಡಗಿದನು. ಅವನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, "ಅಪ್ಪಾ, ಹಕ್ಕದ ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಹಣ್ಣು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೀಳಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೊರತು, ಸಾಲ ತೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಸ್ತು ತಂದುಕೊಂಡು ಅಪ್ಪಾ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೋ?" ಎಂದನು.

ಮುಂದೆನು ನಿಜವೇ ಎಂದೆನಿಸಿತು ಹೊರಟನು. ಹಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಇರಲಾಗದೆ ಕಮಲಾಕ್ಷನು ಕಂಡು. ಯಾರೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಕೊಳೆತನು.

ದೇರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ರೈತನು ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಮರಗೊಡುತ್ತಾ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೊದಲು. ಅವನು ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕದೊಂದು ಅಡವಿ ಬಂದಿತು. ಅಡವಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತನು ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ "ಈಗಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದನು. ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮರಗೊಡುತ್ತಾ ಹೋದನು.

ಕಮಲಾಕ್ಷನು ತಾಕನೊಂದಿಗೆ, "ಈಗಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ ತಾಯಿ" ಎಂದು ಮೇಳ, ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಾರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತಂದೆಗೆ ಹೋದನು ಹಾಗೆ ಕಾದಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ ಹೋದನು, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದನೇನೋ ತಂದೆ ಒಂದು

ಭಾವನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೊಂದ ತೋರುತ್ತವೆನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಕಮಲಾಕ್ಷನು ಅದೇ ಭಾವನೆಯ ಆಯವ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೂಡಾ ಒಂದು ಹೊಂದ ತೆಗೆದುಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.

ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ಹೊಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತ್ರ, ಏನೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಾರ್ಪಡೆ ಹೊಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಶಬ್ದ ಕೀಳಿ ಅಶ್ವರ್ಯವಾಯಿತು. ತಾನು ಕೂಡಾ ಗುಟ್ಟಿನ ಮೃದುವಾದ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದ ಆ ರತ್ನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಅವನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವೂ ಹಾಕಲು ಬಿಡದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಗುಣ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಮರಗೊಡ ನೋಡಿ, ಅಶ್ವರ್ಯಪಡುತ್ತ, "ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಂದ ತೋಡುವುದು?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಕಮಲಾಕ್ಷನು ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, "ನಾನೇಕೆ ಹೊಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೇ ಅವಾ?" ಎಂದನು.

“ನಾನು ಏಕೆ ಹೊಂಡ ತೆಗೆಯುವೆನೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ?” ಎಂದು ರೈತನು ಕೇಳಿದನು.

“ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಪ್ಪಾ, ಏಕೆ ಹೊಂಡ ತೆಗೆಯುವುದು ?” ಎಂದನು ಕೆಮಲಾಕ್ಷ.

“ನಾನು ನನ್ನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಹುಗಿಯಿರಿಕ್ಕೆ ಹೊಂಡ ತೋರುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಮುದುಕರಾಗಿ ನಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಫಕ್ಕರೆ ಸತ್ತರೆ ಹುಗಿಯಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ವಿಧಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಅವರ ಮಗನಾದೆನಿರಿಂದ, ಸತ್ತರೆ ಅವರನ್ನು ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ಹೊರಗಿಡುಪಾರದು” ಎಂದನು ರೈತ.

“ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬದುಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಾರಷ್ಟೇ ಅಪ್ಪಾ” ಎಂದನು ಕೆಮಲಾಕ್ಷ.

“ಯಾರ ಪ್ರಾಣ ಯಾವಾಗ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವ್ವ” ಎಂದನು ರೈತ.

“ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಪ್ರಾಣ ಯಾವಾಗ ಹೋಗುವುದೋ, ಅವರನ್ನು ಹುಗಿಯುವೇಕಾದ ವಿಧಿ ನನಗೂ ಇದೆಯಷ್ಟೇ?” ಎಂದನು ಕೆಮಲಾಕ್ಷ.

ರೈತನ ತಲೆಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಬದ್ಧ ಹಾಗಾಯಿತು ತನ್ನ ಮಗನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಆ ಮಾತು ಬರುವವರೆಗೂ ತನ್ನ ಎಂತಹ ಸಿಬ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಾಚಿಕೊಂಡ, ಗರ್ವಾಡುಮುಟ್ಟು ಬೊಲಗಿಟ್ಟು “ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಗಾ

ವದೆ” ಎಂದು ಗಾಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟನು. ಕದುಲಾಕ್ಷನೂ ತಂದೆಯ ಹಿಂದೆ ಹೊರಟನು.

ರೈತನು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಮಲಾಕ್ಷನ ತಾಯಿ ಮೂವಯ್ಯ ಸತ್ತು ಹೋದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಂದ ದಿಂದ ಹಬ್ಬದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಗಂಡನೂ ಮಗನೂ ಹಿಂದಿರುಗುವುದನ್ನು ಇದಿರು ಕೊಂಡಿತೆಂದಿರ್ದಳು.

ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವಯ್ಯನಿರುವಳೆ ರಾತ್ರಿ ನೋಡಿ ಅವಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ರೈತನು ಕಂಡತೆ ನೋಂದಿಗೆ ಸತ್ತದ ಕೂತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು ಕೆಮಲಾಕ್ಷನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ ಅವಳಿಗೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಹಿಚಕಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

“ಅವನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದನು, ಹೀಗೆ ಕಂಚೆಗೆ ತೊಂಡ ತೆಗೆದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಿ ? ತನ್ನಿಗೆ ಅವನ ಮುಖ ನೋಡಲಿ?” ಎಂದಳು ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ.

“ನನ್ನ ಅಪ್ಪ ಕೂಡಾ ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಲ್ಲವೆ ? ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಎಂದರೂ ? ನಮ್ಮ ಮೂಲೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮೊಲೆ ಅಂಚೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೆನಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾವೆ. ನಮ್ಮ ಮಗ ತುಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮಹಾತ್ಮನು !” ಎಂದನು ರೈತ. ಅಮೇಲೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಸಿಬತಾಕ್ಕು ತಲೆ ತಾಳಿಸ್ತು.

ಸವಾಯಿಗಳ ದಂಗೆ

ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು, ರಕ್ಷಣೆವಹಿಸಲು ತಜ್ಞರಾದವರಾದ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾದ ಸೈನ್ಯ ಬೇಕಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಗ್ಗಿ ಬಗ್ಗಿಯಾಗಿ ಅವಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಗ್ಲೀಯ ಸೈನ್ಯವು ಕುರುಕುಲ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಭಾರತೀಯ ಸಿಪಾಯಿ ಅವರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೂಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂಗ್ಲೀಯರು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಹೊಸ ಖುಷಾಖಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಖುಷಾಖಿಗಳ ಸಿರಿ ಮಧ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಟ್ಟನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸೈನಿಕರು ಹರಿದುಹಾಕಿ ತಿನ್ನಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲೇಕಳಿ. ತಮ್ಮ ಮತ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟನ್ನು ಹಚ್ಚಿರುವರೆಂದು ಹಿಂಮೂ ಮುಖ್ಯಂಗಳುಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು.

ಅದರ ಫಲಿತವಾಗಿ ರಣಾಲಿ ಸಿಪಾಯಿಗಳಾದ, ಮೊ ಹಮ್ಮದ್ ಹಾರೀಶ್ ದಿನ ಮಾರುಟಾಪಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಗಳಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು.

ಭಾರತೀಯ ಸೈನಿಕರು ಅಮೆರಿಕೀಸ್ವಾಹದಿಂದ
ಫಿಲ್ಪಿನೊ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು
ಸೈನಿಕರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕ ಕಿರುಕುಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ತಮ್ಮ ದುರಗಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವದಿಗಾಗಿ,
ಸೈನಿಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿ, ಅವರ
ನೆಯೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ದುರಗಿ
ಕಾಡುಗಿಬ್ಬಿನ ಹಾಗೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಹರಿದಿತು.

ಭಾರತೀಯ ಸೈನಿಕರು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೆಂಪು
ಕೋಟೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಮೊಗಲ
ವಂಶದವನಾದ ಒಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿ
ಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾದ. ಇಲ್ಲಿಂದಲಿಟ್ಟು ಏಕೆಂದರೆ
ಸೈನ್ಯವು ಸೋತು ಓಡಿತ್ತು. ರಿಕ್ಷಾ ಬಂದಾಯಿ
ಗಾರರ ವಶವಾಯಿತು.

ಚಿಕ್ಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸಿಪಾಯಿಬಾಜೀರಾಮನ
ದತ್ತಪ್ರತ್ಯವಾದ ನಾನಾಬಾಜೀರಾಮನನ್ನು ಸಿಪಾಯಿ
ವಾದುದಾದುದು ಎಂಬುದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು
ಅದೇ ಆದರೆ ಅತೀವಲವಾದ
ಸೈನ್ಯದ ಕಾರಣವಾದ ಸೋತುಹೋಗುವ
ಪ್ರಾಂತೀಯತೆಯೇ ನಾನಾಬಾಜೀರಾಮನಿಗೆ
ಮುಖ್ಯಭೂಮಿಕೆ ಮಾಡಿದವು. ನಾನಾಬಾಜೀರಾಮನು,
ತಾನಿರಬಾಜೀರಾಮನು ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮಗ
ಮುಂದೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡರು.

ಝಾಝಾಝಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ದತ್ತಕ್ಕೆ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅಳಿಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ವಾಸವಿಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪ್ರತಿಪಾಟ
ಅದನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತಂದು
ಇಳಿಸಿದರು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ತನ್ನ ಸೇನಾಧಿಪತಿ
ತಾನೇ ಸೈನಿಕ ನಾಯಕತ್ವ ಪಟ್ಟು, ಭಯ
ಸಾಹಸಗಳಿಂದ ಹೋರಾಡಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು
ಸೋರಿಸಿ, ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಗಳಾಗಿ
ಕೊಂದುಕೊಂಡಳು.

ಬಂಧಿಗಳಾದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಅಳಿಯ ಗೌರವ
ದಿಂದಲೇ ಮೊದಲಿಸಿ, "ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ
ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಮೊದಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ
ನಮ್ಮ ಅಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಾಶಿಸುವ
ಅಧಿಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಬಡಿಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ
ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಸೈನಿಕ
ರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. ಅಪಾರದಲ್ಲಿ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ,
ಸಮರ್ಥನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವೇದ ಸರ್
ಹೋರಾಟದ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ
ಸೈನ್ಯವು ಬಂದು ಝಾಝಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ಮುಕ್ತಿಗೆ ತಂದಿತು.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಸೈನಿಕಸಂಕೇತ ನಿಂಕು ಅಪೂರ್ವವಾದ
ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ, ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆನ್ನು ರಕ್ತ
ಕೊಂಡಳು. ಆಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ
ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಸೈನ್ಯವು, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧುನಿಕ
ಅಯುಧಗಳೂ ಹುಡುಗಲಾಗದಂತಾದುವು.
ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ದತ್ತ, ಕುವರಾದವಾದ ಪಿಶುಪನ್ನು
ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ
ಕೊಂಡಳು ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ.

ಹಳ್ಳರ ಕಾಟ

ಓರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಲಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಪುಶಾಂತೂರಿಯನ್ನು ಹೊಸ ತಾಗಿ ಒಂದ ಪುರಂಧರನಂಬುವನು ರಾಜ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಪರಿವಾಲನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ 'ಸಮರ್ಥನಾದ ಪಾಲಕನೆಂದು ಮಹಾರಾಜನಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಮೊದಲು ಪುಶಾಂತೂರಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜನಿಗೆ ತೋರಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಪುರಂಧರನು ತನ್ನ ಸಲಹಾದಾರರೊಂದಿಗೆ ನಗರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆಗ ಕೆಲವರು ಪೌರರು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, "ಅಯ್ಯಾ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ ಹಗಲೇ ಕಳ್ಳರು ಅಂಕಿತಂಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕರುಗಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರಾತ್ರಿಮಾಯಿತೆಂದರೆ ಕೆಳುಪುದೇ ಬೇಡ. ತಾವು ಈ ಕಳ್ಳರ ಕಾಟದಿಂದ ಪುರಜನರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ತ್ತ ಒಂದೊಂದುಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಬೇಕು" ಎಂದು ಬಿನ್ನಮಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಪುರಂಧರನು ಪೌರರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕಿರುಗೋಪ ತಂದುಕೊಂಡು, "ನಾನು ಈ ನಗರ

ಪಾಲಕನಾಗಿ ಒರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಅರಾಜಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದದ್ದೋ ನಿಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ಹಾನೀ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಏನರು ಬರುವುದರಿಂದ ನಗರದ ಪರಿಸರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ, ಇವೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮಾರು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗೇಗೆ ಕಳ್ಳತನವೋ, ದಾರಿದ್ರ್ಯವೂ ವಿಶೇಷವೇ ನಡೆದರೆ ಅದೊಂದು ಮೊದ್ಲೆ ವಿಚಾರಿತವೆನ್ನಲು ನೀವು ಕಡ್ಡಿಯಷ್ಟನ್ನು ಗುಡ್ಡದಷ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವಿರಿ, ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ." ಎಂದನು.

"ಅದಲ್ಲ ಪ್ರಭೋ. ಹಾರು ಹಗಲಲ್ಲೇ ದುಷ್ಟರು ಜನರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಇದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗಡಿಗಳೂ ನುಗ್ಗಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಳ್ಳ ಕೊರೆಯುಂಟಾದಂತೂ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷವೂ ನಮಗೆ ಭಯವೇ." ಎಂದರು ಪೌರರು.

ಈಗ ಪುರಂಧರನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋಪ ತಂದು ಕೊಂಡು "ಇದು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಂಗತಿ.

ಇದು ನಿಜವಾದರೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧಿಗಳಾರೋ ಮತ್ತು ರಾಜರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದುರುಪಯೋಗ ಹುಟ್ಟಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಚು !” ಎಂದನು.

ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಬೋಲಾಗಿ ಕೋಪ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಆ ಪೌರರು ಹೆದರಿ ಕಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಜಾರಿಕೊಂಡರು.

ಆಮೇಲೆ ಪುರಂಧರನ ಸಲಹೆದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ನಾಗವರ್ಮನು “ಪ್ರಭೂ, ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಆಲೋಚನೆ ಬೀಳು. ಇವರು ಸಂಪುರ್ಣರಾದರೆ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಮಹಾಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಗರದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಛಾಂಕೆಯಿಂದ ಗುಪ್ತರೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಗೊಪ್ಪಿ. ಈ ಮೊದಲು ಶಾಂತಿ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ ವಿಜಯವು, ಒಂದು ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದ

ಉದ್ಘಾಟನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು, ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಲು ತನ್ನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು” ಎಂದನು.

ಪುರಂಧರನು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಲ್ಲು, “ನಾನು ನನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿ ನಂಬಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವನು. ಭ್ರಾಂತಿಗೋ, ಅಥವಾ ಗಂಭೀರ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು” ಎಂದನು.

ನಾಗವರ್ಮನು ಮತ್ತೆನೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ವಾರವು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪುರಂಧರನು, ನಗರದಲ್ಲಿ ಧನಿಕ ವರ್ತಕನಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಔತಣಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಔತಣದ ಉದ್ದೇಶವು ಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಶೋರಡಲೆಧಾನ್ ರಾತ್ರಿಯ ಎರಡು ಜಾಮಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದುವು. ಭುಕ್ತಾ ಯಾಸಂದಿರುವ ಪುರಂಧರನಿಗೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಡಿಸುತ್ತಾ ನಡೆದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೋರಿತು. ಆದರಿದ ರಾತ್ರಿಯ ಮೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಗರವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹೇಗಿರುವುವೆಂದು ಕೂಡಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಪುರಂಧರನು ತನ್ನ ಪಲ್ಲಕಿ ರಸ್ತೆನ್ನ ಬೋಯಿಗಳನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಗಳೂ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟನು.

ಸಲಹೆದಾರರ ನಾಗವರ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಸೇವಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೂಡಾ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕರೆದು ಕೋಡು ಅವನು ನಗರದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗತೊಡಗಿದನು.

ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಕೆ ನಾಲ್ವರು ಮುದುಗಿನ ಒಬ್ಬನೊಬ್ಬರು ಬುಟ್ಟಿ ಮಲಗಲು ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಪುರಂಧರನು ಅವರನ್ನು ಇರಿಸಿ ಗುರುಮಾರಿಗೆ ನಾಳೆ ಹೋಗಿದ. ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ಅಪ್ಪರೋಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕೊರಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆರೆಬಾಳುವ

ರತ್ನಹಾರವು ಮೂಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು
ಗೊತ್ತಾಗಿ, "ಅರೇ! " ಎಂದು ಕೈ ಕುಣಿದನು.

ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಸಲಹಾದಾರನನ್ನೂ, ಸೇವಕ
ನನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ಕಳ್ಳರು ಓಡಿದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡ
ತೊಡಗಿದನು. ಒಂದು ಬೀದಿಯ ಒಳನು ಹಾಗೆ
ದಲ್ಲಿ, ಬೇಗಬೇಗನೇ ನಡೆದುಬರುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ
ನನ್ನು ಪುರಂಧರನು ನೋಡಿದನು. ಅವನ ಕೊರಳ
ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರತ್ನಹಾರವು ಮೂಕೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು.
ಪುರಂಧರನನ್ನೂ, ಅವನ ಓಡೆಯೇ ಓಡಿ ಬರುವವ
ರನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಗವಗವ ನಡು
ಗುತ್ತ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟನು.

ಪುರಂಧರನು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಜೋರಾಗಿ
ಗದರಿಸುವ ವನಿಯಿಂದ, "ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಾ ಕಳ್ಳ ಕೊರವಾ!
ಮೊದಲು ರತ್ನಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಡುವಿಯೋ
ಇಲ್ಲವೋ!" ಎಂದನು.

ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪುರಂಧರನ
ಕೈಗೆ ಹಾಕಿ, ಓಡಿರುಗಿ ಹಾರಿ ಓಡಿಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಪುರಂಧರನ
ಪ್ರಧಾನ ಸೇವಕನು, "ಇದೇನು ಅಯ್ಯಾ, ನ್ಯಾಯ
ವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದ ತಾವೇ ಯಾರದೋ ರತ್ನ
ಹಾರವನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡುದು ವಿಚಿತ್ರ
ವಾಗೇ ಇದೆ! ಏನೆಂದುಕೊಂಡಿರೋ! ಆ ಸಂಗತಿ
ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಒಹಳ
ಗಡಿಬಡಿಯಾದೀತಷ್ಟೆ? ಎಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ
ನೀವು ಯಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿಯೇ ಇದ್ದೀತು"
ಎಂದನು.

ಸೇವಕನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪುರಂಧರನು
ಅಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, "ನಿನಗೆ ನಿಜ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.
ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ ನಾವು ಹುಡುಕುವ ಕಳ್ಳನೇ
ಈ ಸಂದುಗೊಂಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಾರಿತ್ಯವನ್ನೆ
ಕಡೆಗೇ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆ ಮೂವರು
ಮುಖಗಿನವರಲ್ಲಿ ಇವನೊಬ್ಬ! ಅವನಿಂದ ನನ್ನ
ಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ
ವೇನಿದೆ?" ಎಂದನು.

ಸೇವಕನು ವಿಶಯದಿಂದ, "ಅಯ್ಯಾ, ತಾವು ಈ ದಿನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಹೊರಡುವಾಗ ಹಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ರತ್ನಗಳು ಜಾರಿ ಹೋದುದರಿಂದ, ಅವನ್ನು ನೀವು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವರ್ಣಕಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಪುರಂಧರನು ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡನಂತೆ. "ಅರೇ! ಹೌದಲ್ಲ! ಮತ್ತೆ ಹಾರ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿನ ಹಾಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಕೊಡಲೇ ಅವನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿ ಅಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನು?" ಎಂದನು.

ಆಗ ಸಲಹಾಕಾರ ನಾಗವರ್ಮನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, "ಅಕ್ಕಹಾರ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗು ತಿದ್ದಿ ಮೊದಲ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೀವು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಅವನೂ ಇಂತಹ ಸದಾಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೆದರಿ ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದನು ಪಾಪ!" ಎಂದನು.

"ಹಾಗೇ ಆಗಿರಬೇಕು!" ಎಂದು ಪುರಂಧರನು ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಓಡಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದನು.

"ಅವನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆ ಸೇರಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಬೋಯಿಸ್ವರದ ಕಳ್ಳರು ಮಾಡಿದ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವೇ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಸ್ತು ಹೋಯಿ ತೊಂದರೆ. ಸುತ್ತಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಕಳ್ಳರೆಂದೂ ಭ್ರಾಂತಿ ಯುಂಟಾಯಿತು. ಕಳ್ಳರ ಕಾಟವನ್ನು ಉಂಟು ಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಮನಸ್ಸೇ ಓಡಿಹೋದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವಿ ಮಾತೇನು?" ಎಂದನು ನಾಗವರ್ಮ.

ಪುರಂಧರನು ನಾಗವರ್ಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮನಗಾಣಿಯೇ ಕೇಳಿದನು. ನಗರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಭದ್ರತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇವೆ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿ ಈಗ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ, ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಮರು ದಿನ ಅವನು ನಗರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಹಾರದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನು.

ಆಮೇಲೆ ಪುರಂಧರನು ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕಳ್ಳರ ಕಾಟ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಬುಡ್ಡೋ ಬ್ರಹ್ಮಗಳ ವಿರೋಧವನ್ನು, ಅಶ್ವಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಬೇಗದಲ್ಲೇ ಸಮರ್ಥನಾದ ರಾಜವ್ರತನಿಧಿ ಎಂಬ ಕೊಂಡನು.

ಫಾಪಪರಿಹಾರ

ಓರಿದು ಊರನ್ನಲ್ಲಿ ಅನಂದನಂದೊಬ್ಬ ಪುರುಷ ನಿಲ್ಲನು. ಅದು ವಯಸ್ಸಿನ ಆ ಪುರುಷನಿಗೆ ತಂದೆ ಪೋಷಕರಿತನಗಳಿಂದಲೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಅವನು ತುಂಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ತನ್ನ ಕುಡುರೋಡಿನ ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎನ್ನೋ ಆಟ ಎನ್ನಬಹುದಿತ್ತು. ಅದರ ಅವನು ತೋರಿಸುವ ಕುಡುರಿನ ಹಿಡೆಗಳು ಮೂಕವ್ಯಾಣಗಳ ಮೇಲೆಯೇ.

ಹೀಗೆ ಅವನ ಕಾಟಕ್ಕೆ ಬಳಗಾದ ಪಾಪ ಓರಿದು ನಾಯಮರಿ. ಅದು ಸೊರಕಲಾಗಿ ತುಂಬ ಬಲಹೀನ ವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕೇಳುವವರಿಂದ ಬೀದಿನಾಯಿಯಾಗಿದ್ದ ಅದು ಹಿಡಿದಾಗಿ ಗಾಳಿನ ನಾಯಿಯಾಗಲೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಾಗದೆ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕುಯಿಂಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಅನಂದನ ತಂದೆ ಆ ನಾಯಮರಿಯ ನೆರಳಾಟ ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ, ಮನೆಗೆ ತಂದು ಎರಡು ಹೊತ್ತು ತಿಂಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನಂದನು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಟಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವನು.

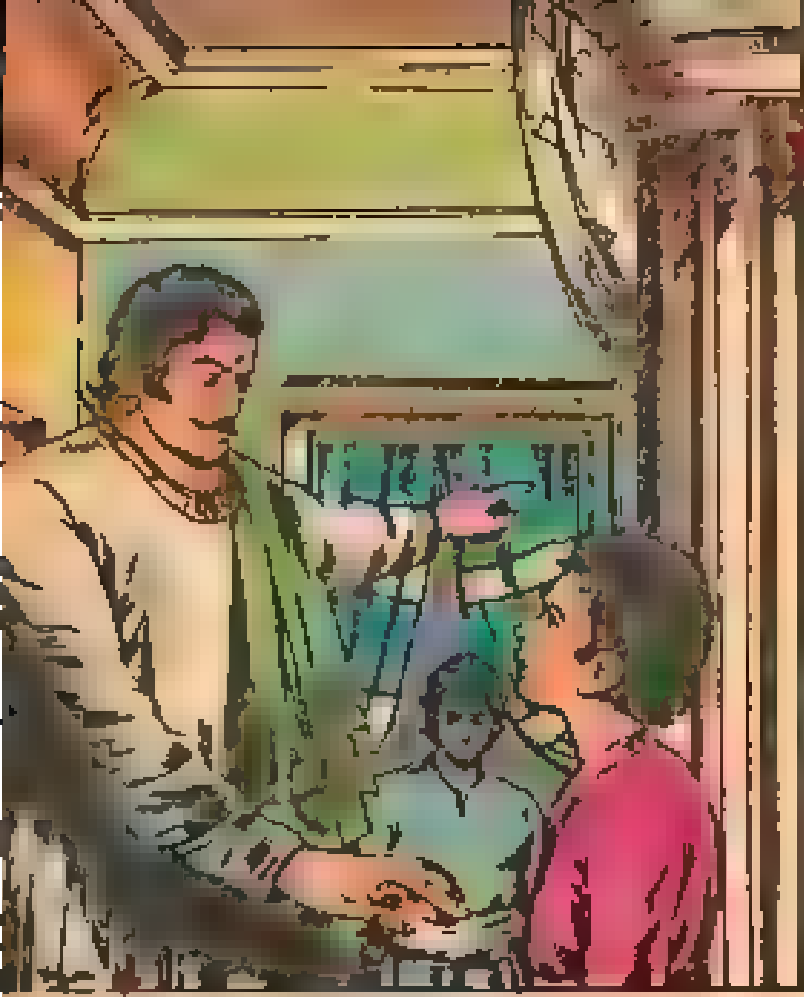
ಅವನು ನಾಯಮರಿಯೊಂದಿಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಎತ್ತರದಲ್ಲೆಟ್ಟು ಬಿಡುವನು. ಅದು ಹಸಿವೆಯಿಂದ ತುಂಬೋ ಮುಂಗೋ ಎಂದು

ಅಕುಬೊಳು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮೊಗಳಲು ಬಿಟ್ಟು ಅದೇಲೆ ಅನ್ನದ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಅದರ ಮುಂದೆ ಇಡುವನು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ನಾಯಮರಿ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸ ದಿಂದ ಬಾಲವಾಡಿಸುತ್ತ. ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಅನಂದನು ನಾಯಮರಿ ಯನ್ನು ಮನೆಯ ಹಿಂಬದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಯಾವ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆಯೋ ಇಟ್ಟುಬಿಡುವನು. ಅದು ಭೀತಿಯಿಂದ ಗಡುಡ ನಡುಗುತ್ತ ಹಿರುಚುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅನಂದನು ಸುತೋಷ ದಿಂದ ಹಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ನಲಿಯುವನು.

ಅನಂದನ ತಂದೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲಾಗಲೆಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವನು. ಆದರೂ ಅನಂದನು ನಾಯಮರಿಯನ್ನು ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಅನಂದಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಅನಂದನು ದೊಡ್ಡ ವನಾದನು. ಆಟದ ಬುದ್ಧಿಯವನಾದ ಅವನಿಗೆ ಹಿಡುಬರಹ

ಸರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕೂರಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಪೈರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಜನರಿಗಿಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿತು.

ಹಾಗೆಯೇ ಅನಂದನ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಒಡತನ ಬಂದಿತು. ದೊಡ್ಡವನಾದ ಅನಂದನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಪಾಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶಿ ದುಡಿಯುವ ಕೆಲಸ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಶ್ರೀಮಂತನು ಅವನಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಕೂಟ ಹಾಕಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರಹಗಳನ್ನು ಸಂಬಳವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದಕ್ಕೂ ಶ್ರೀಮಂತನು ಧರ್ಮಗುಣ ಕಾಳ್ತವನು. ಆಕಾಶಿಗಳನ್ನು ಅವನನ್ನು ಬೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಧನಿಕರೂ ಇದರಿಲ್ಲ.

ಆ ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ಶೇಮಿದನಂಬ ಹತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಅನಂದನಂದರೆ ಬಹಳ

ಇಷ್ಟ. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಂದನ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತ. ಕಥೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇರುವನು. ಅನಂದನಿಗೆ ವಿವೇಚನಾ ಕಥೆಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದುವು. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಾ ಅವನಿಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವು, ಕೂಡುವನು. ಅದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತನಿಂದ ಬೈಗುಳ ಸಿಕ್ಕಿ ತಿನ್ನ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ದಿನಗಳು ಹಾಗುತ್ತಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀಮಂತನು ಅನಂದನನ್ನು ಕರೆದು, "ನೀನು ಮುನ್ನುಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿವರೆ ನೀನು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ. ನೋಡಲಿ" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಈಗ ಅನಂದನು ಸದಾಕಾಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವ ಮಾನನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಶ್ರೀಮಂತನು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು ಕೋವರಿಂದ, ಅನಂದನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಹೀಡಿಸುವಾರದೆಂದು ಒದ್ದಿ ಹೇಳಿದನು.

ಹೀಗೆ ಅನಂದನು ತನಗೆ ತಂದೆಯಿಂದ ಬೈಗುಳು ತಿನ್ನಿಸಿದನೆಂದು ಶೇಮಿದನಿಗೆ ಅನಂದನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಗಿನಿಂದ ಅವನು ಅನಂದನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮೊಕಾಡಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಕೆಲಕಮಾಡಿ ಬಳಲಿ ಅನಂದನು ಆಡುವಾ ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕುಳಿತರೆ, ಬೇಡದೆ ತುಂಬ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿ ಬಹು ಹೊರಡಾಗಿತ್ತು. ಶೇಮಿದನು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನಂದನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, "ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳು ನಿನಗಾಗಿ ಅವು ತರಿಸಿದ್ದು. ಬಳಲಿ ಬಹಳ ಬೆನ್ನಾಗುತ್ತವೆ. ನಿನ್ನ ಹಳೇ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಡು, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಅನಂದನು ತನ್ನ ಅಂಗಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಬೈರಾಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತನು.

ಆ ಶ್ರೀಮಂತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೇಟೆ ನಾಯಿ ಇದ್ದಿತು. ಶೇಖರನು ಸಿಕ್ಕು ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಓಡಿಬಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಸಿಕ್ಕು ಹಾಕಿ, "ಬೇಗ ಓಡಿಬಿಡು! ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಯಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ!" ಎಂದನು.

ಅನಂದನು ಭಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿದನು. ಬೇಟೆನಾಯಿ ಅವನನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆ ವೈ ಕೊರೆಯುವ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಅನಂದನು ನಾಯಿಗೆ ಸಕ್ಕದಂತೆ ಓಡಿದ ಮೇಲೆ, ಶೇಖರನು ನಾಯಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡನು. ಆಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅನಂದನಿಗೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು "ಪಾಪ! ಬಹಳ ಹೆದರಿದಿ ಹೇರಾ? ಇವುಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೋ" ಎಂದನು ಗೇಲಿಯ ನಾಂವಿನೊಂದಿಗೆ.

ಆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆನೆದು ಒಡ್ಡೆಯಾಗಿದ್ದುವು. ಅನಂದನು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಸಿರಿಗೆ ಅರಚಾಕಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಇಂತಹ ಶೇಖರನನ್ನು ಕುರಿತು ಯಜಮಾನರೊಂದಿಗೆ ಫರ್ಯಾದಿ ಮಾಡಲೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ರಾತ್ರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅನಂದನು ಶ್ರೀಮಂತನೊಡನೆ ಶೇಖರನ ಮೇಲೆ ದೂರು ಪೇಳಲು ಹೋದನು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನೌಕರನು ಶೇಖರನ ಕುಂಟತನವನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಮಂತನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಮಂತನು, "ನನ್ನ ಮಗನಾದರೇನಾಯಿತು? ನಿನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅದ್ದು ಒಂದರೆ ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ವಿನು ಮಾಡಿದರೂ

ನೀನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅವನ ಮೇಲೆ ದೂರು ಕರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಬಿಡು. ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದುಕೋ ಈಗ ಹೋಗು" ಎಂದನು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಅನಂದನು ಯಜಮಾನನೊಂದಿಗೆ ವಿನು ಹೇಳದೆ, ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದನು.

ಶ್ರೀಮಂತನ ಪತ್ನಿ, ಅನೇಕ ಮಂದಿ ನೌಕರರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಶೇಖರನು ಅನಂದನನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ್ನು ಮೋಡಿ ಉಳಿದ ನೌಕರರು ಕೂಡಾ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಬಹಳ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಒಂದು ಬೆಲುವಾದ ನಾಯಿಮರಿವನ್ನು ತಂದು ಶೇಖರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ತನ್ನ ಜಡೆಯ ಆಳು ಮಾಡಿದ ಈ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ ಅನಂದನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, "ನಾಯಿ

ಮರಿಯನ್ನು ತಂದು ಅವನಿಗೇ ಕೊಟ್ಟೆ ? ಆ ತುಂಬ
ಅದನ್ನು ಬದುಕಲು ಬದುಕುವೆ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಈಗ ಶೇಖರನಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು ನಾಯಿಮರಿ
ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ಇನ್ನು ನನ್ನ ತುಂಬೆಗೆ ಬರು
ವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ಆ ಗೆಳೆಯ ನೌಕರ.

ಆ ಮುಕ್ಕನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದ
ಸಂಗತಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಿತು. ತಾನು ನಾಯಿಮರಿಗೆ
ಕಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲೇ ಆ ಮಗನು ತನ್ನನ್ನು
ಈಗ ಅನುಭವಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದನು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಕಾಟ ಕೊಡುವ ತುಂಬ ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತ, ಶೇಖರ
ನಿಗೆ ನಾಯಿಮರಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಕೇಳಿಕೆ ? ಇನ್ನಿಷ್ಟು
ಬಾಧಿಸುವನು.

ತಾನು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದಂತೆ ತರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾವನ
ಆ ನಾಯಿಮರಿಯು ಹಿಂಭಾಗನ್ನು ತಪ್ಪಿಬಿಡದೇ
ತನ್ನ ಮುದಕ್ಕೆ ಮೃಗುಶ್ಚಿತ್ತವನು ಅವನೊಬ್ಬ
ತೋರತೊಡಗಿತು.

ಹಾಗೆಂದುಕೊಂಡು ಅನಂದನು ಶೇಖರನ ಬಳಿಗೆ
ಹೋದನು. ಆಗ ಶೇಖರನು ಬೇಟೆನಾಯಿಯನ್ನು
ಕೆರಳಿಸುತ್ತ ನಾಯಿಮರಿಯನ್ನು ಹೆದರಿಸುವ
ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಬೇಟೆನಾಯಿಯು ಭಯಂಕರ
ಬೊಗಗಳಿಗೆ ಆ ನಾಯಿಮರಿ ಕಾಯು ಕೊಯು
ಎಂದು ಕಿರೀಡುತ್ತ ನರಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಅನಂದನು ಶೇಖರನನ್ನು ನೋಡಿ "ನೋಡಿರವ್ವಾ,
ನಮ್ಮ ಹಗ್ಗದ ಕಂಬವು ಕುಸುಕು ಬೀಳುತ್ತಿದೆ
ನಾನಿಲ್ಲೇನಿ. ನಾಗ ಕಾಟ ಕೊಡಿರಿ ಬಾಯಿ ಬಾರದ
ವೃಷ್ಟಿ ನಾಯಿಮರಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾಡಿರಬೇಡಿ!"
ಎಂದನು ಕೋಪದಿಂದ.

"ಇನ್ನನ್ನ ಯಾರು ಕರೆದರು ? ಬೊಡ್ಡ ಇವನು
ಹಾಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ ? ಹೋದಾಡೆ!"
ಎಂದನು ಶೇಖರ ಬೊರೆಯಿಂದ.

"ಆ ನಾಯಿಮರೀನ ಈಚೆಗೆ ಬಿಡುವರೋ
ಇಲ್ಲವೋ ?" ಎನ್ನುತ್ತ ಅನಂದನು ಶೇಖರನ ಕೈ
ಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು.

"ಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀ ?" ಎಂದನು
ಶೇಖರ ಕಣ್ಣು ಅಗಲಿಸಿ.

ಅನಂದನು ಶೇಖರನ ದವಡೆಯ ಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿ
ಯಾಗಿ ಬಂದು ಕೊಟ್ಟು, ನಾಯಿಮರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ
ಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ಶೇಖರನು ಅಳುತ್ತಾ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ
ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಒಬ್ಬ
ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸದ ಅಳು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಹೊದೆ
ಯುವುದೇ ಎಂಬ ದೋಷದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತನು
ಉರಿತು ಬಿದ್ದು ಅನಂದನನ್ನು ಕರೆದು, ಎಕೆ ಹೀಗೆ
ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಗದರಿಸಿ ಕೇಳಿದನು.

"ಅಯ್ಯಾ, ಆ ನಾಯಿಮರಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಯಜ
ಮಾನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಕುತ ರೂಢಿಯಾಗಿದ್ದೆ
ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನಿಂದ ಸಹಿಸಲಾಗದೆ ಹೋಯಿತು.

ಅದನ್ನು ಕಾವಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ" ಎಂದು ಆನಂದನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಮಂತನು ಅವನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ. "ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ನಾಯಮರಿಯ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನೆಗೆ ಆಪ್ತು ಪ್ರೀತಿ ಬಂತು ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆಗ ಆನಂದನು ತಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ದಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ. "ಹಾಗೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕ ತನದಲ್ಲಿ ಬಾಡ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ನಾಯಮರಿಯನ್ನು, ನನ್ನ ಸಣ್ಣ ತಮ್ಮನ ಹಾಗೆ ಕಾವಾಡೋಣವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೇಕೆ ನಿನ್ನ ಒದುಕು ಕೂಡಾ ಒಳ್ಳೆದಾದೀತು ಅಂತ ನಂಬುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ಶ್ರೀಮಂತನು ಶಾಂತನಾಗಿ ಮೆಚ್ಚು ಹೃದಯದಿಂದ ಆನಂದನಿಗೆ ನೂರು ವರಹಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು. "ಆ ನಾಯಮರಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೋ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಶೇಖರನಿಂದ ನಿನ್ನೆಗೇನಾದರೂ ಉಪದ್ರವ ಬಂದರೆ ನನಗೆ ಹೇಳು" ಎಂದನು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದು ಶ್ರೀಮಂತನ ಪೆಂಡತಿ "ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಶೇಖರನನ್ನು ಕೆಲಸಮಾಳಿಗಿಂತ ಕಡೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ" ಎಂದಳು ಕೋಪದಿಂದ

"ಹುಚ್ಚಕೀ! ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿ ನಾಯಮರಿಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ಆ ವಾಪದ ಭಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನಂಬುದು ಅವನ ನಂಬುಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನನ್ನ ನಂಬುಗೆಯೂ ಅದೇ. ನಮ್ಮ ಮಗನೂ ಕೂಡಾ ನಾಯಮರಿಯನ್ನು ಬಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮೊದಲನಾದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೂ ಆನಂದನಿಗೆ ಬಂದಂಥ ವರಹವೆಂದು ಗತಿಯೇ ಒರಬಹುದು. ನಮ್ಮವಾನ್ನು ಅಂತಹ ವಾವದಿಂದ ರಕ್ಷಿಬಿಡಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಬಹುಮಾಫ ಕೊಟ್ಟೆ" ಎಂದು ಎವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ಆ ನಾಯಮರಿಯನ್ನು ಕಾವಾಡಲು ಕೊಡಗಿದ ಮೇಲೆ ಆನಂದನಿಗೆ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಕೂಡಿ ಬಂತು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೆ ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾವಾರಕ್ಕೆ ನೊಬ್ಬನು ಆನಂದನ ಪ್ರವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿ, ಒಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು, ಆನಂದನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಗಳೊಬ್ಬಳಿದ್ದಳು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಆನಂದನನ್ನು ತುಂಬ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡುಬಂದ ವರ್ತಕನು ಆನಂದನ ಸಮ್ಮತಿ ಕೇಳಿ, ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದು ಗೂಡಿಸಿ ಮದುವೆ ನೆರವೇರಿಸಿದನು.

ಆ ಮೇಲೆ ಆನಂದನಿಗೆ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಒರಲಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದನು.

ಮಂಚೆ

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಲಸುವಾಡಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಾಬ್ಲಾನೆಂಬ ವಕೀಲನಿದ್ದನು. ಆದೇ ಕೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಮಯ್ಯನು ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಬ್ಲಾನಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಪೂರ್ವೋಕ್ತರಾಗಲೇನಂದರೆ, ರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಒಮ್ಮೆ ಅವನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಯಿತು. ಹನ್ನೆರಡು ನಾಲ್ಕು ಕೂರಿನವರಾದರೂ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೂಡಾ ಕೊಡಲಾರದೆಂದು ರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಡವೋ ಸಾಲವೋ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ, ಕಡೆಗೆ ಬಾಬ್ಲಾನ ಕೈಯಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟನು ರಾಮಯ್ಯ.

“ಅಯ್ಯಾ, ಬಾಬ್ಲಾವರೇ! ಒಂದು ಕುತ್ತು ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಾರ ದೊಳಗೆ ನೀವು ಕೇಳುವ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡಿರಿ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದನು ರಾಮಯ್ಯ.

ಬಾಬ್ಲಾನು ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಕೈವಾರ ಬಿಡುವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ. ಆಗುವದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸವಿ ಮಾಡುಗಳಿಂದ ಕರುಹಿಬಿಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡನು.

“ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ, ರಾಮಯ್ಯಾ! ಎಂಥಾ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ! ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಇವತ್ತೇ ಇರುವ ಹಣ ಭೂರಾ ಇರಲು ತರಿಸಲು ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟೆನು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೆ? ಈಗ ಇಲ್ಲಾ ಅಂದುರಕ್ಕೆ ಅವಾರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಮುತ್ತ.” ಎಂದನು ಬಹಳವಾದ ವಿನಯದಿಂದ.

“ಸರಿ ಬಡೀ! ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡು ತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಮಯ್ಯನು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಬಾಬ್ಲಾನ ಕೈಯಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹಣ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡಬಾರವೆಂದು ಅವನು ಗಟ್ಟಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದನಷ್ಟೇ? ಆದರೆ ಉಪಾಯವೇನೆಂದು ಮುಕ್ತ ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಂತರೂ, ಕುಳಿತರೂ, ಮಲಗಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅದೇ ಆಲೋಚನೆ. ಕಡೆಗೆ ರಾಮಯ್ಯನು ಎವೆನೂ ಒಂದು

ಈ ಪಾಠ್ಯವನ್ನು ಅರೋಗಿ, ಬಾಲ್ಯದ ಅಂಗಡಿಯ ಹತ್ತಿರ, ಹೊಸದು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಂಪು ಗಿರಾಕಿಗಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ಎಲ್ಲರೂ ಗೊರಾಲ ಸೇರಿ ವಾಣಿಜ್ಯನೊಬ್ಬನೇ ಇರುವ ಹೊತ್ತು ನೋಡಿ ಹೋಗಿ ಅವನ ಮುಂದೆ ನಿಂತು. "ಅಲ್ಲಿ ಬಾಬಾಣ್ಣಯ್ಯಾ, ಐದು ಹತ್ತು ಗಳೆಂದರೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತೆ ಹೇಳಿ?" ಎಂದನು.

ಇವನಿಗೆ ಎವರ ಮಗ್ಗಿಯೂ ತಿಳಿಯದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಬಾಣ್ಣನು. "ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಲೆಕ್ಕವೇ? ಎವತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನು ಹೇಳಿಯಾನು" ಎಂದನು.

"ಸರಿ ಸರಿ. ನಿಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತೇನು? ಸರಿಗಾಗಿ ಈ ವರಗಾಗಿ ಅರುವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ." ಎಂದನು ತೀವ್ರ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ರಾಮಯ್ಯ.

"ಐದು ಹತ್ತುಗಳು ಅರುವತ್ತುಗಡೆಕಾದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಬೆವ್ವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿಬಿಳು!" ಎಂದನು ಬಾಬಾಣ್ಣ.

"ಬೆವ್ವ ಗಿವ್ವ ಅಂತ ಯಾರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಹತ್ತು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಎಣಿಸಿದ್ದು ಅರುವತ್ತಿಲ್ಲವೆ ಎವತ್ತು ಅನ್ನುವುದುಂಟೆ? ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆವ್ವವನ್ನಿಡೀರು? ಅರುವತ್ತೆಂದರೆ ಅರುವತ್ತೆ!" ಎಂದು ಕೂಗಿದನು ರಾಮಯ್ಯ. "ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟಾಗಲಿಕ್ಕೇನಿದೆ? ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಎವತ್ತೇ ಹೋಗಿರನ್ನು" ಎಂದನು ಬಾಬಾಣ್ಣ.

ಈ ಅಂಗಡಿಗೆ ಕೆಲಮಂದಿ ಗಿರಾಕಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಅರುವತ್ತು, ಎವತ್ತರ ಗವಾಟೆ ಕೇಳಿ "ಎನಿಂದು ನಿಮ್ಮ ಗವಾಟೆ?" ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಸು ಕೇಳಿದನು.

"ಮೋಡಲಯ್ಯಾ ಈ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ! ಒಮ್ಮಗೇ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಸವಡಿಸಲು ಮೋದುವು ದಂದರೇನು? ನಾನು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಅರುವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮೊನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದೆ ಅದನ್ನೇಗ ಕೊಡಿರಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ, ಎವತ್ತೇ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದುವೇ ನ್ಯಾಯದ

ಅಂಗಡಿ ನಡೆಸುವ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ಸಾಕಷ್ಟಿರಬಹುದು, ಒಬ್ಬನ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದೇ? "ಎಂದರು ರಾಮಯ್ಯ ಸಹವರ್ತಿಯ ಹೇಳುವವನ ಹಾಗೆ.

ಬಾಬ್ಬಾ ದಿಬ್ಬಾಂಕನಾಗಿ. "ಅಲ್ಲಲ್ಲ, ಹಾಗಲ್ಲ." ಎಂದೇನೋ ಹೇಳಲು ನೋಡಲು ರಾಮಯ್ಯ ಕೋಪದಿಂದ ಕೂಡಿ ಕಡೆಹಸು. "ಇಂಥಾ ಸುಳ್ಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಇದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ. ಇವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಬಿಡಲೂ ಇಲ್ಲ, ಕೊಡಲೂ ಇಲ್ಲ. ಹಸಿ, ಹಸಿ ಸುಳ್ಳು!" ಎಂದು ಬಾಬ್ಬಾ ಕಿರಿಚಿದನು.

"ನೋಡಿ ಬಾಬ್ಬಾ, ನಿಮ್ಮ ನಾಟ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಬೇಡಿ. ಇದುವರೆಗೆ ಏನತ್ತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಈಗ ಅದೇ ಇಲ್ಲಾ ಅನ್ನವೇನು? ಆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾದರೆ ತಿಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಏನಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಗೆದ್ದಾ ಒಪ್ಪಿರನ್ನು ನಂದಿ ಹಣ ಬಿಡಬಾರದು ಅಂತ ಸರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಕಳಿಸಿದಿರಿ! ಆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೋಡ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಮಗ್ಗು ಕಿನ್ನರಾದೆ!" ಎಂದನು ರಾಮಯ್ಯ ಬಹಳ ಬಾತುಯ್ಯದಿಂದ.

ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರಲ್ಲಿ ರಾಮಯ್ಯನ ಮೊತ್ತನ್ನೇ ಗಂಜಿದರು. ಅವನು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲರಿ

ಇಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಅರುವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಾಬ್ಬಾ ಹತ್ತಿರ ಗುಟ್ಟಿಟ್ಟಂತೆ ಇವನು ನಮ್ಮ ದಿಬ್ಬಿದ್ದನು, ತಾನು ಕೊಡಲಿರುವುದೂ ಎಷ್ಟು ನಂತರೇ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದರು.

"ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ ಬಾಬ್ಬಾ, ಅವರು ಅರುವತ್ತು ಎಂದರೆ ನಾವು ಏನತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುವುದು? ಅದುವರೂ ಕೊಡಲಂತ ಕೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ. ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುವಿರಿವ್ವ." ಎಂದರು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು.

ಇನ್ನೂ ತಡಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಅರುವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೆದರಿ, ಬಾಬ್ಬಾಳು ಮೊತ್ತಾಡದೆ ಏನತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ರಾಮಯ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು.

"ನೋಡಿದೆಯೇ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ!" ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಬೀಗಿಕೊಂಡು ರಾಮಯ್ಯನು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಇವತ್ತೆಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಲಾರೆ ನೆಂದವನು, ಅದರ ಇಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ, ತನ್ನಿಳಿಗೆ ರೋದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಬ್ಬಾ ವಾಪಸು ಅವನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮುಕಾಡದೆ ಮೊದಲಿನ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ವಿಮುಕ್ತ

ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ವೈಷ್ಯಗಳೂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು, ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ರಥವನ್ನು ಅವನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ರಣರಂಗದ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು.

ಅರ್ಜುನನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದ ತಾತಂದಿರನ್ನು, ತಂದೆಯರನ್ನು, ಗುರುಗಳನ್ನು, ಒಂಧುಗಳನ್ನು, ಮಿತ್ರರನ್ನು ನೋಡಿ ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆಗೆ ಬಿದ್ದನು. ರಥದಿಂದ ಇಳಿದು, ಧನುಸ್ಸು ತೂಣೀರಗಳನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕುಳಿದು ಕುಳಿತು, "ನನ್ನಿಂದಾಗದು ಕೃಷ್ಣಾ! ರಾಜ್ಯವೂ ಜೀತ, ಈ ಯುದ್ಧವೂ ಬೇಡ. ಯಾರನ್ನೂ ಇದಿರಿಸಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾರೆ. ಯಾರ ಸಾವನ್ನೂ ನೋಡಲಾರೆ! ಇದು ಬಹಳ ಘೋರ!" ಎಂದನು.

ಅವನು ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣನು ಅವನ ಮುಂದೆ ಬಂದು "ಇದೇನು ಅರ್ಜುನಾ! ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವಿವೇಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೀಗೆ ಅಸ್ತು ಸನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದೆಂಬರೇನಿದು? ಇದು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೀರನಾದ

ನಿನಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯವೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲೈ ಪಾಥಕೇ! ಕಾಲವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಯೋಧಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಗೀತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧರ್ಮವಾಗಲೀ ಯೋಗವಾಗಲೀ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

"ನರನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರನಷ್ಟೆ. ನಡೆಯಿಸುವನು ನಾರಾಯಣನೇ ನರನೂ ನಾರಾಯಣನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವರಾದರೂ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರೇ ಒಂದು ತಿಳಿ.

"ಅಧರ್ಮವನ್ನು ಇದಿರಿಸಿ, ವ್ಯಾಯಕ್ಯಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ, ಒಳಿತಿಗೆ ವಿಜಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕಿರುಕಗ್ಗು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲು ನರನು ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಪಾಥಕವಾಗಿರುವನು.

"ಈ ವಿಶ್ವವಿಲ್ಲವೂ ನಿತ್ಯ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದುತ್ತ, ಸಾಧುರಕ್ಷಣ, ದುಷ್ಕರಕ್ಷಣ, ಧರ್ಮಸುಸ್ಥಾಪನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭಗವಂತನು ಯುಗಧರ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ

ಅವರು ಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಭಾವಂತನ ಅವತಾರವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುವವಾಗಿ ಮಾತು, ಫಲವನ್ನು ನನಗೇ ಬಿಡು. ನಿನ್ನ ವಿಧಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು. ಕರ್ಮವಿರ ನಾಗಿ ಸ್ವಧರ್ಮ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹನ್ನೆ ವಿಶ್ವವಿರಾಟ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು.

ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳು ಚಕ್ರಭ್ರಮಣದಂತೆ ಉರುಳುತ್ತಿವೆ. ಸಾಯುವವನು, ಕೊಲ್ಲುವವನು, ಕರ್ತ ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಒಂದಾಗಿರಲೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಲವು ಎರಾಟ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಭಾವಂತನ ಇರುವಿಕೆಯೆಂಬುದು. ಅರ್ಜುನ! ಆ ವಿಶ್ವರೂಪದ ಚಳನದಿಂದ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಅರ್ಜುನನ ಸಂದೇಹಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಬಂತೆ ಪೂರ್ತಿ ತೋರಿತು. ಕೃಷ್ಣನೇ ತನ್ನನ್ನು ನಮೂನವನು ತಾನು ಮಾಡುವಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ

ಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಜುನನಾಗಿ ಗಾಂಧೀವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೂಗಾರವನ್ನು ಧೂಮಾಣವನ್ನು ಎತ್ತಿದನು ಅರ್ಜುನ.

ಅರಿದಾಮರವೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮಹಾಸೂರ್ಯ, ಮನು ಸಹೇದು ಪಾಂಡವರು ಗೆದ್ದರು ಆ ದಿನ ರಾಯ ಧಾರವರ್ಷ ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಜವಾಯಿತು. ಭೀಮನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಹೀರಿತು. ದುಶ್ಯಾಸನನ ಮರಣದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿ ಒಪ್ಪಿದ ಕನ್ನಿ ಕೂದಲನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಮುದಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು.

ಅಭಿಮನ್ಯುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾಲಕೇವಿ ಮೀರ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದನು.

ಕರ್ಣನಾಗಿರ್ದ ಸಹಸ್ರ ಕವಚನ ಅಂಕವು ಪರಮ ಶಿವನನ್ನು ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ನರನಾರಾಯಣರು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರೋ ಆ ಕೆಲಸ ಹೀರಿ ಹೋಯಿತು.

ತಾನು ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವೆನೆಂದು ವಿಷ್ಣು ಮೂರೇವಿ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ದಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದನು.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಪಾಂಡವ ಪಂಚವೇ ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲೊಂದಂತೆ ಮೂಡುವೆನೆಂದು ಪಾಂಡು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅಸ್ತ್ರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಉತ್ತರ ಉಬ್ಬಿರುವ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಪಾದದಿಂದ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಶಿಶು ಪೂರ್ವಕನಿಂದ ಹೆದರಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬಾಂವನದ ಮಂಜಾಂಕರಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಾದನು.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಭೀಮನನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೈಬಾಚಿದನು. ಕೃಷ್ಣನು ಭೀಮನಿಗೆ ಒದಲಾಗಿ ಉಕ್ಕಿನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಬಿಲವಂತೆ ಇರಿಸುವುದಿಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಪೂರ್ತಿ ಬಲದ ಅರಿಗಳಾದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಗ್ರಹವು

ಪೂರ್ತಿ ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಗಾಂಧಾರಿ ಕೃಷ್ಣನೊಂದಿಗೆ, "ಎಲೇ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೊರವರ ಹಾಗೆಯೇ ನಿನ್ನ ಯಾವವ ಕುಲವೂ ಅಂತರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ!" ಎಂದು ಪುತ್ರಶೋಕ ದಿಂದ ಶಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣನು ನಕ್ಕು, "ಮಹಾಸಾಧ್ವಿ ಯಾದ ಗಾಂಧಾರಿ ರೇವಿಯೇ! ನೀನಿಗೆ ಸಂದೇಹವೇ ಬೇಡ. ನೀನು ಹೇಳಿದಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಿಧಿಯು ನಿರ್ಗತವಾದ್ದೇ ನಿನ್ನ ನಾಲಗೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ವಂಜನಾಂಜನದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕುಮಾರರಾದ ಉಪಮಾಂಜನರು ಎವರನ್ನೂ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು, ಅವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಕಡಿದು ಕೊಂದಿದ್ದನು. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ನು ಹಡಿದು ರಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿತುಂದು ದ್ರೌಪದಿಯು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ದ್ರೌಪದಿ ಸಂತಾನದಿಂದ, "ನೀನು ಹೇಯವಾದ ಬೇವಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಬಿಡುಕೊಂಡೇ ಚರಕಾಲ ಬದುಕಿರು. ನೀನಿಗೆ ಅದೇ ಶಿಕ್ಷೆ!" ಎಂದಳು.

ಕೃಷ್ಣನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಂದ ಶರೀರವನ್ನೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟನು. ಶರೀರವು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಮಹಾರೋಗಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ, ಯಾವನೂ ಕಾಣದಂತೆ ಒಬ್ಬನೇ ಹೋದನು.

ಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ 'ಇಚ್ಛಾಮರಣಿಯಾದ ಭೀಷ್ಮನು ಉತ್ತರಾಯಣವನ್ನು ಇದಿರು ನೋಡುತ್ತ ಶರಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ರಾಜಧರ್ಮ, ತತ್ವ ಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು, ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತ, ಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೆ, ವಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ

ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ, ಉತ್ತರಾಯಣವು ಬಂದಕೂಡಲೇ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಮಮುಂದಕ್ಕೆ ಮುಗುಳನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಭೀಷ್ಮನು ದಿವಂಗತನಾದ ದಿನವು ಭೀಷ್ಮನಿಗಾದಶಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರು ದಡೆಯಿತು.

ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಮಹಾಭೀಷೇಕವಾಯಿತು. ಕೃಷ್ಣನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರದಿಂದ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕಳೆದುಹೋದರೂ ಧರ್ಮರಾಜನು ಹಿರಿಯರ ಆದೇಶದಂತೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಹಾಗರುವಾಗ ಅಕ್ಕ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಧರು ಅಂಕಿ ಶಂಕೆಗಳಿಂದ ವಿವರೀತವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ, ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಒಬ್ಬನು ನಾಯಕನಾದನು.

ಭಾರತ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಒಲರಾಮನು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ದ್ವಾರಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದನು.

ಕೃಷ್ಣನೂ ಯಾದವ ವೀರ ಪ್ರಮುಖರೂ ಯಾದವರಾಗಿದ್ದಾನಾಗಿ, ಕೃಷ್ಣನಂತಹ ಮಹಾ ವೀರನು ತಮ್ಮವನೆಂಬ ಗರ್ವದಲ್ಲಿ ತಲೆತೆರಗಿ ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ಯಾದವರು ಕೀವಿ ಪಟ್ಟಾಚಾರ ಗಳಾಗಿ ಹೋದರು.

ಅವರು ಸಾಂಬಸಂಬವನಿಗೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ವೇಶ ಹಾಕಿಸಿ "ಹಿ ಹಿ! ತುಂಬದ ಬುಲಿ! ಮಗ ಹುಟ್ಟು ತಾನೆ!" ಎಂದು ಒಬ್ಬನೆಂದರೆ, "ಇಲ್ಲಾ, ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಹುಟ್ಟುತ್ತೆ!" ಎಂದನು "ಹೆಣ್ಣುಬ್ಬ, "ಗಂಡೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತೆ!" "ಹೆಣ್ಣೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತೆ!" ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ಮೊದಲಾದ ಮಹಿಳೆ ಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾದವರು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದವನನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅದ್ವ ನಿಂತು, "ಹುಡುಗಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು! ನೀವು ಹೇಳಿ! ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು, ಈ ಗರ್ಭಿಣಿ ಎಂಥಾ ಮಗು

ಹೋತಾಳೆ? ಹೆಣ್ಣೋ ಗಂಡೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಗುತ್ತಾ

ಮಹಿಳೆಗಳಿಗೆ ಕೋಪಬಂದಿತು. "ಮಂದಮತಿ ಗಳೇ! ತುಂಬಾ ಹಿಡಿದ ಯಾದವರೇ! ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ರೂ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮುಸುಕುವ ತಡೆಯುತ್ತಾಳೆ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು.

ಆ ಮಹಿಳೆಗೆ ಯಾದವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಗಲಗಲನೆ ನಕ್ಕರು, ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಗೇರಿ ಮಾಡುತ್ತ ಕೂದಲರು.

ಕಡೆಗೆ ಸಾಂಬಸು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಿಂದ ಕಿರಿಕಿ ಗಳಾದ ಅವಳು ಕೃಷ್ಣನ ಕೈಗೆ ಹೋಗಿ, ತನ್ನ ದೇಹದ ಮಧ್ಯೆ ಹೊದಿದ ರಕ್ತದ ಬಿಳಿಬಿಟ್ಟು

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾದವರೂ ಬೆಪ್ಪು, ಬೆರಗು, ದಿಗಿಲು, ನಡುಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಡು ಕೃಷ್ಣನ ದ್ವಾರ ಕೆಗೆ ಬಂದ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ, ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ ಒಸಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

ಕೃಷ್ಣನು ಆ ಒಸಕೆಯನ್ನು ಚೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ತೇಯಿಸಿ ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಿಸಿದನು. ಆ ಚೂರ್ಣವನ್ನೂ, ಕಡೆಗೆ ಅಳಿದ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸಿ, ಕೃಷ್ಣನು ಹಾಕಿಸಿದನು. ಆ ಚೂರನ್ನು ಕೂದಲೇ ಒಂದು ಮೂರು ಬಿಳಿಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಬಿಳಿಬಿಟ್ಟು ಆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಿಡಿಯುವಾಗ, ಒಸಕೆಯ ಚೂರನ್ನು ನುಗ್ಗಿದ ಮೂರು ಅವಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವಾಗ ಆ ಚೂರು ಅಣ್ಣಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಅದನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಬಾಣದ ಮೊನೆಗೆ ತಗಲಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು.

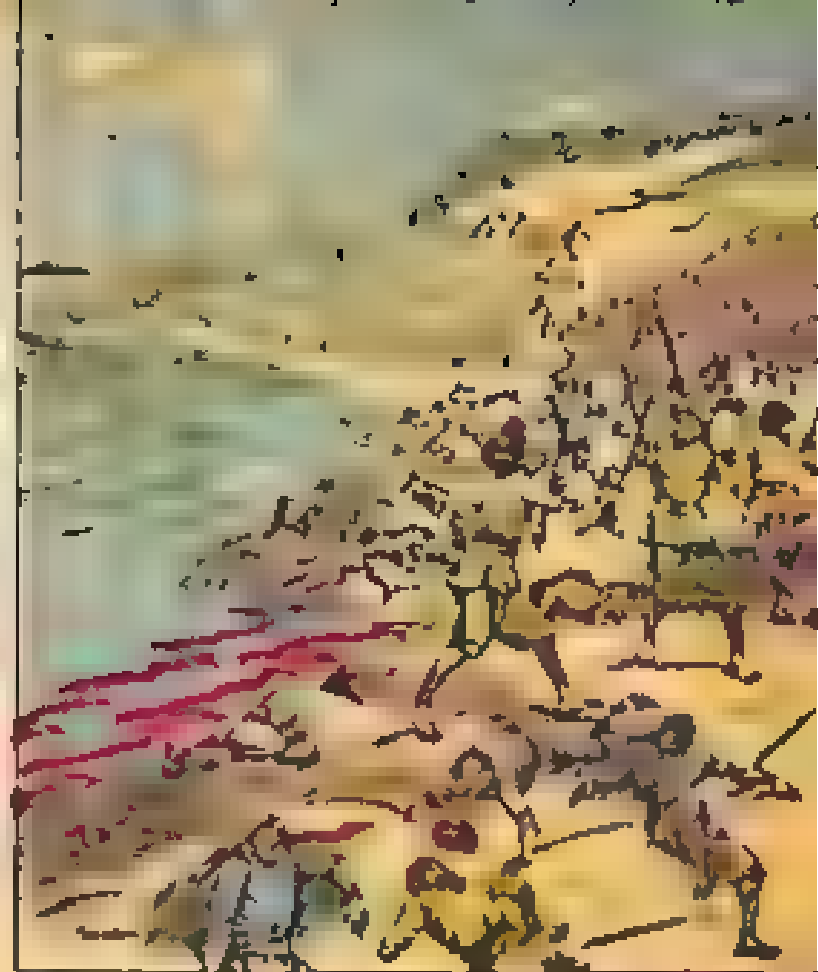
ಆ ಒಸಕೆಯ ಚೂರ್ಣವು ಎರಡು ಕೆರಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ನಡೆ ತೀರದ ದಿಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಿ ಮೇಲೆ ನೋಡಿಗೆ ಹೂತು, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಿತವಾದ ಅಂಚು ಗಳು, ಉದ್ದವಾದ ಕಂಕಿಮೆ, ಗಡಗಲಿ

[illegible]

ಕೃಷ್ಣನ ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಉದ್ಭವ
ನೊಬ್ಬನೇ ಆದರೂ ಅವನು ಕೃಷ್ಣ ಪೂಜಕನ
37 ಹೃದಯ ಹಿರಿಯನು ಪರಮ ವೀರನಾದ
ನಾನಂದನು. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅನುಕೂಲನಾಗಿ
ಅಂತರಂಗವಾದ ಸಾಧನ ಒಳಗವಸ್ಥೆ ರೂಪ
ಪೂಜ್ಯಜೀವನದಿಂದ ಪಾಲಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನು.

ನಂತಃ ಬಾಹ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಒಂದನ್ನೊಂದಕ್ಕಾಗಿ, ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಯೋಗವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಂದು ಶೇಷವಾಗಿ ಸೇರಿಸುವಂ,

ದ್ರಾವಿಡರೊಡನೆ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಹೊಸ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು
ಅವರೊಡನೆ ಹೊಸದೊಂದು ಸಮಾಜ, ಸಮಾಜ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಈ ದಿನ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು
ಅವರೊಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು, ಈ ದಿನ
ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಇದ್ದು
ಅದರೊಡನೆ ಇದ್ದು. ಅದರೊಡನೆ ಇದ್ದು

ಗಣ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಗಣ್ಯ ರಾಮೇಶ
ಮಾಡಿ ಸ್ವ ವಿಷ್ಣು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ
ತನ್ನ ಅಂತರ ಭಾವವು ಮಹಿಮಾಕರವೆ
ನಿಗನ್ನು ಕೊಡು ತೋರಿಸುವನು.

ಯಾವುದಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯದೂರದೊಳಗೆ ಇನ್ನೂ
ಅವತರಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಬಹುಕಾಲದ
ಪೂರ್ತಿ ಹಗ್ಗ ಸಮಸ್ಯೆ ತೀರಿದಂತು.

ಕೃಷ್ಣನ ಯಮೂತಕರಣ ವಾದೋಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ
ಹಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಮುರೂಗನ
ಮಾಡಿಕೊಡಿದನು. ಆ ಕೃಷ್ಣರಿಂದ ಹೊಸದ
ಹಿಂದೂಳವೂ ಮುಮುನಾ ಕೃಷ್ಣನು. ದೇವ
ಗಾಂಧಾರವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು. ಆದನ ಪದವಿ
ಮಾಡಿಕೊ. ಯಮೂತಕರಣವಾಗಿ ಕರೆಯುವುದು
ಗೊತ್ತಾದಂತೆ ಕೃಷ್ಣನಾಯಕ. ಪದವಿಯು
ಕೃಷ್ಣನ ಒಂದು ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಒಂದೊಂದು
ಕಾರಣ ಮೇಲೆ ಕಾರಣವು ಮಾಡುವುದು ಅದು

ಸುಖಾ ಶ್ವ ಕಾರಿಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸೋದಿದ್ದು. ಈ ಒಣಕೆಯ ಮೊಲೆಯನ್ನು ಬಾಣಕ್ಕೆ ತಗಲಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೇತು ಅದು ಕಿವಿಯಿಂದ ಮರದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಕ್ಕಿದವ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದವನ್ನು ಮೊಡದಿಸು ಅದೊಂದು ಅರಳಿದು ಮುಖದಂತೆ ಅವನ ಕಂಡಿತು ಕೊಂಡಿತು ಅವನ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಣ ಕೂಡಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಾಣವು ಮೊದಲನೆಯ ಅಂತ್ಯ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು ರಕ್ತವು ಬಿಂಬ ಬಿಂಬನೆ ಸುರಿಯತೊಡಗಿತು.

ಹಿಂದೆ ದುರ್ವಾಸನು ಕೃಷ್ಣನ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಶ್ವ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಾ ಪಾಯುವನ್ನು ರೇತಿಸುವಂತೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನು. ಕೃಷ್ಣನ ದುರ್ವಾಸನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ವ್ಯಾಜವಿದ್ದುದನ್ನು ಮರೆತುಕೊಂಡನು.

ಈ ದುರ್ವಾಸ ಮಹರ್ಷಿಯು. "ಕೃಷ್ಣಾ, ಪಾದದಿಂದ ರಕ್ತವೇ ನಿನ್ನಿಗೆ ಕಿರು ಬದುಕಿದೆ.

ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸ. ಈ ಕೃಷ್ಣನ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗಾರನು ತಾನು ಹೊಡೆದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದನು. ಗಾಯದಿಂದ ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿದ. ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಬೇತನು ದುಃಖಿಸುವುದನ್ನು ಮೊಡದಿ ಕೃಷ್ಣನು, "ಅಪ್ಪಾ, ನೀವೇನೂ ಬೆಂಪಿನ ಬೇಡ. ರಾಮನವತಾರದಲ್ಲಿ ನೀನು ವಾಲಿಯ ಮಗ ಅಂಗದವನಾಗಿದ್ದವನು. ನನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ವಾಲಿಯನ್ನು ನಾನು ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೊಂದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾಶವಾಗಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಮೆಚ್ಚುತಿದ್ದೆನು." ಎಂದು ಹೇಳಿ 32 ದಿನವಿವತಾರವನ್ನು ಆಡಾಗಿ ತೋರಿಸಿದನು.

ಈಗ ಬೇಟೆಗಾರನಿಗೆ ಪೂರ್ವಜವನ್ನಾದ ಸ್ತುತಿ ಹೊಂದಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ "ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೈಮನೆಗೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಮೆಚ್ಚಿದನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಶೋಧಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಸಾಯುವುದನ್ನು ಹೊಂದಿದನು.

ಕೃಷ್ಣನ ದುರಭಿಮಾನದ ಕಾರಣವು ಮಹಾಶವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳೆತು ತೊಡಗಿದನು. ಕೃಷ್ಣನು ದಾರಕನಿಗೆ ಸೂಚನಾ ಹೇಳಿ, "ನೀನು ಬ್ಯಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದ್ವಾರಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತಿದ್ದೆನು. ಹೇಳಿ ಅದ್ವೈತವಾಗೂ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗೂ ಮೈ ಅದ್ವೈತವಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಶೀರ್ವಾದ ನೀನು. ಅದ್ವೈತವಾಗೂ ಹೇಳಿ. ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು 'ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಕಿಲನ ಬೇಗನೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು.' ಎಂದು ಅಚ್ಚಿಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ದುರೂಷನು ಗಾಡವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ 'ನಿನ್ನಿಗೆ ಮೋರುತ್ತಾ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಅಂತರ ಕೃಷ್ಣನು ಕೊಳಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಕ್ಕತ ಮಧುರವಾಗಿ ನಾವ ಹೊರಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಲೀನನಾದನು. ಆ ರಾಗವು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹೊರಮುತ್ತಾ ಪ್ರಗತವಾದವಾಗಿ ರೇಖಾಂಕರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

ಅದರೊಂದಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಲೀಲಾಮಾನುಜ ಮೃದುವನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಸಾಧಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿ ವೈರವರ ಶಿಸ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದನು.

ಯಮುನಾಳದಿಗೆ ದುಃಖವು ತಾಳಲಾಗದೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಿತು ಆ ಇಡೀ ದೃಶ್ಯವು ಯಮುನಾಜಲವು ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇದರಿಂದ ಹೊರಬಿಡ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಯಮುನಾ ತನ್ನ ಮರಲಿ ನೋಳಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಕೃಷ್ಣನು ಯಾವಾಗ ನಿಯೋಗಾನಾದವೋ ಆ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಯುಗವು ಪ್ರಮೇಶ ಮಾಡಿತು. ಕಲಿ ಪ್ರಭಾವವು ಆಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗತೊಡಗಿತು.

ಉದ್ಭವನು ಕೃಷ್ಣಾಪತಾರದ ತತ್ವವನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣಾಚರತನನ್ನೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಕೃಷ್ಣನು ಉದ್ಭವನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಾವಧ್ಯಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಡಲಿತವಾದವು.

ಭಾವಧ್ಯಾಂತ ಅಂದರೆ ಕೃಷ್ಣಾಚರತವಾಗಿ ಸರಿಸುಂತಿದೆ. ಕೃಷ್ಣತು ಲೀಲಾಮಾನುಜ ಮೃದುವೆಂದು ಅವನ ಇಡೀ ಜೀವಾಚರತೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಅವತಾರದ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಸಾಧಾರಣರಾಗಿ, ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಅದರಾದ್ಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಮೊದಲ ಸಮಯವು ಕೃಷ್ಣ ಕಾರ್ಯವಾದಿಗಳಾಗಿ. ಅವರಗಾಂಧೀಯ ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷಣ, ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಣಗಳೇ ಅವನ ಗುರಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವನೇ ಅದರ್ಶ ರೂಪ. ಮಾನವಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಒಹಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದವನಾದರೂ ಮಾನವ ಸಮಸ್ಯೆ ವಾದ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದು, ಅನುಬಂಧಗಳಿಗೂ ಅಯಿದೆ, ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಅತಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ತಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡವನಾದುದರಿಂದಲೇ ಲೀಲಾಮಾನುಜ ಮೂರ್ತಿಗಾಯೆಂದು ಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಕೃಷ್ಣಾಪತಾರದ ಮೂಲ ಫಲವಾಗಿ ಭಾವಧ್ಯಾಂತ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ, ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹೊರವಾಗಿ ಸಿಡಲಿತ. ಭಾರತವು ಪಂಚಮ ವೇದವಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ, ಸೂತಪುರಾಣಕನು ಕೃಷ್ಣಾಪತಾರದ ಮಹಾ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದನು.

ಸುಲ್ತಾನನ ಬಿಚ್ಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಥೆ

ಹಿಂದೂ ಸಾರಿ ಒಬ್ಬ ನಗರದ ಸುಲ್ತಾನನ ರವನ ದೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಕಳ್ಳತನದ ಸಂಭವ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಆನೆಗಳ ವಸ್ತು, ಒಡವೆಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಸುಲ್ತಾನನು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಸ್ತುವೆನಿಸುವವರ ಒಡಿಯುಳ್ಳ ಪುರಾತನ ಏಡ್ಲವೊಂದು ಕೂಡಾ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಅಂತಹ ಈ ಕಳ್ಳತನವು ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕೊಳ್ಳೆಯ ಹಾಗೆ ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ದೇವಿಸಿತು. ಸುಲ್ತಾನನು ನಗರದೊಳಗಡೆ ಮುಖ್ಯರಕ್ಷಕ ಭಟಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯಿಸಿ, ತನ್ನ ಭವನದಲ್ಲಾದ ಕಳ್ಳತನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚುಕಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದುಃಖಿಸಿದನೋ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಪಾವ್ತು ಒಂದರದು ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೇ ಒಡಿಮು ತರ.ವೆವೆಂದು ಸುಲ್ತಾನನೊಡನೆ ಹೇಳಿದರು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಲ್ತಾನನು ಕೋಪದಿಂದ ಕಣ್ಣು ತಿರುಗಿಸಿ, "ನಿಮ್ಮ ಕರಾಮತಿ ಎಂತಹುದೆಂದು

ಪ್ರತಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಒಡಿಯುವೆವೆಂದು ಮಾದುವ ನಿಮ್ಮ ದೊಂಕು ವದ್ಧತಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ವರದೇಶಿ ಯನ್ನೋ ಬಾಯಿಬಿಡ್ತುಹೋದ ಫಿಕ್ಷಕನನ್ನೋ ಒಡಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಇದಿರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದ. ಕಳ್ಳನೊಂದಿಗೆ ಅವನು ನನ್ನ ಭವನದಿಂದ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ತರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಮಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಯವು ಆನುಕೂಲವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ! ಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲದ ವಿರಪ್ರತಾಪ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಡಿರಿ. ಪೋಗಿರಿ!" ಎಂದನು.

ಸುಲ್ತಾನನ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಉದ್ಯೋಗದ್ದುಗೊಲ್ಲ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೂ ಒಡಿದು ಕೊರಬೇಕೆಂಬ ಹಲ ಹುಟ್ಟಿತು. ತಪ್ಪಿದರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಯ.

ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಗಳನ್ನು

ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೊಟ್ಟನೂ ನಗರವೊಳಗಿನ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಕಳ್ಳರನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕು. ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಗರದ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಾನಪಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಗರವು ಒಮ್ಮೊಟ್ಟರು ಒಂದೊಂದಾಕೆಡೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು ಭಿಕ್ಷುಕನ ವೇಷ ಧರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅವನು ನಗರದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತ, ನಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನವವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಲೆದು ತುಂಬ ದೇವನು. ಕಡೆಗೆ ಬಾಯವರಿಕೆ ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ, ಒಂದು ಸ್ವಾ ಉದ್ಯಾನವನದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಕೊಳವೆಯು ವೃದ್ಧನನ್ನು ನೋಡಿದನು.

ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು ಆ ಕೊಳವೆ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ನೋಡುವಾಗ, ಉದ್ಯಾನದ ಕಾವಲುಗಾರನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟನು. ಅವನು

ಓಡೋಡುತ್ತ ಬಂದು ಆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದು, "ಎಲೋ ತಿರುಗುಗಳ ಭವವಾ! ತಿಪ್ಪೇ ಬಾಕಿ ಭಂಡಾ! ಯಾರ ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ? ನೀನೊಟ್ಟ ಕಳ್ಳನೇ ಏನು! ಹೌದಾ?" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮುಪ್ಪಿಯಿಂದ ಬನ್ನಿಗೂ ತಲೆಗೂ ಗುದ್ದ ತೊಡಗಿದನು.

ಮಾರುವೇಷದಲ್ಲಿರುವರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಭಟಾಧಿಕಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದೀನತೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು, ಬೊದ್ದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೇ ಬಿದ್ದನು. ಅವನು ನೆರಳುತ್ತ ಗದ್ದದ ಕಂಠದಿಂದ, "ಅಯ್ಯಯ್ಯಾ! ಹೋಡೀಬೇಡಿ! ನಾನು ಕಳ್ಳನೇನೂ ಅಲ್ಲ! ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಕುಡಿಯೋಣವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಾಯಿ ಪಸಪೂರಾ ಆಯ್ತೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಸೇನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡೇನು ಅಯ್ಯಾ!" ಎಂದನು.

"ಹಾಗೇನು? ನೀರು ಕುಡೀರಿಕೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಇದೇ" ಎಂದು ಕಾವಲಿಗನು ಈ ಸಾರಿ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಒದೆಯತೊಡಗಿದನು.

ಆಗ ರಕ್ಷಕ ಭಟಾಧಿಕಾರಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಆರ್ತನಾದ ಮಾಡುತ್ತ, "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ! ಬೇಡ ಬೇಡಾ ! ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ! ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾ ಹೋಗುತ್ತೇ ! ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಹಕ್ಕು ನಿಮಗಿಲ್ಲಾ ! ನಾನು ಕಳ್ಳನೇ ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಕಂಡರೆ ಭಟರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರೇ " ಎಂದು ಕೂಗಿದನು.

"ಆಹಾಹಾ ! ನನಗೇ ಕಾನೂನು ಮರ್ಯಾದೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಸಿಕೊಡಲು ನೋಡುವಿಯಾ ? " ಎಂದು ಕಾವಲಿನವನು ಆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನನ್ನು ಉದ್ಧಾವ ದೊಳಗಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ದೂಡಿ ಬೀಳಿಸಿ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕುತ್ತಾ ಹೊರಟುಹೋದನು.

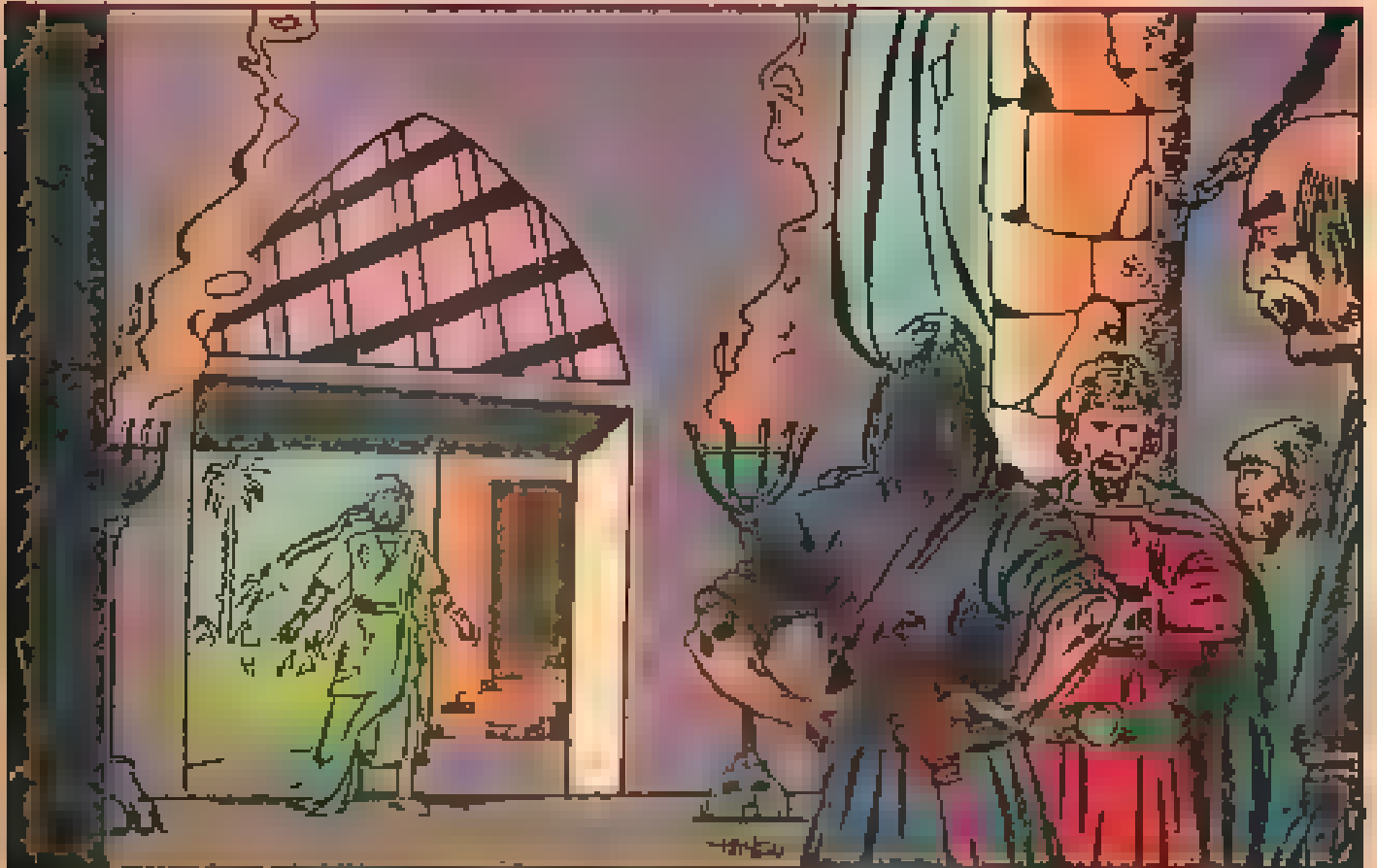
ರಕ್ಷಕ ಭಟಾಧಿಕಾರಿ ಉಸಿರುಬಿಡುತ್ತ ಕಾಲೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬೋಗಿ ಬಾಸಲಾಲಯ ಹತ್ತಿರ ಉಳಿದ ಸಂಗಡಿಗರನ್ನು ಕರೆತಂದು, ತಲೆಕೆದರಿ, ಮೋರೆ ತರಚಿ ಚೂದಿಚಿಂದಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಒಂದ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟರು.

ಎತ್ತು ಹಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಆ ಕಾವಲುಗಾರನ ಮೇಲೆ ಶಾಳಲಾಗದಷ್ಟು ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಕಳ್ಳನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮರೆತು ಮೊದಲು ಆ ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಮೇಲೆವದ್ದಿತು ಅವರಿಗೆ.

ಅವರೆಲ್ಲ ಬೇಗ ಬೇಗ ಊಟು ಹೀರಿಸಿ, ಹಮ್ಮ ಮಾರುವೇಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಕ ಭಟಾಧಿ ಕಾರೀ ದುಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಆ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಅವರು ನೇರಾಗಿ ಉದ್ಯಾನದೊಳಗೆ ನುಸುಳದೆ, ಮರಗಿಡಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ಹಗಟಿ ನೋಡಿದರು.

ಕಾವಲುಗಾರನು ಒಬ್ಬ ಹತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗನೊಂದಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾತಾಡು ತ್ತಿದ್ದನು. ರಕ್ಷಕ ಭಟಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದ್ದಾಗದಂತೆ ಹಿಡುದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಮುಂದೆ ಹಾರಿ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕಾವಲಿನವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಎರಡನೇ ಕೈಯಿಂದ ಅವನ ದೊಡ್ಡಗೆ ತಿವಿಯತೊಡಗಿದನು.

ಮೃಗ ವೇದನೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾಗದ ಕಾವಲಿ ನವನು ಕೆಟ್ಟ ದನಿಯಿಂದ ಕೂಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅವನಿಂದ ಹಿಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು, "ಎಲೋ ! ನರಪತನ ! ಯಾರೋ ಕಳ್ಳ ! ನೀನೇ ! ನೀನೇ ! " ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒದೆಯತೊಡಗಿದನು.

ಅಮ್ಮ ಮಂದಿ ರಕ್ಷಕ ಭಾಷಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಗೆ ನೋಡಿ ಹೆರರಿದ ಹುಡುಗನು. "ಅಯ್ಯಾ ಅಯ್ಯಾ ! ಇನ್ನೆ ಮಾವಯ್ಯನ್ನೆ ಹೊಡೆದೊಡ್ಡಿ ! ಅವರು ಕಥೆ ತಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದೂ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೋರಿಕು ತ್ರೇನ ! " ಎಂದನು.

"ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ? " ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, ಎಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು.

ಹುಡುಗನು ಭೀತಿಯಿಂದ ಗಡಗಡ ನಡುಗುತ್ತ, ಅವರನ್ನು ಉಗ್ಧಾನದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಗಡೆಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಿದು ನೋಡುವಾಗ, ಸುಲ್ತಾನನ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕಳವಾಗಿ ಹೊರ ಎಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು. ವಜ್ರಖಚಿತ ಹಿಡಿಯ ವಿಶೇಷವಾದ ಖಡ್ಗವೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಹುಗಿದಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವೇಳಿಸಿತು. ಭಕ್ತನ ಮೇಷದಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿನವನ ಕೈಯಿಂದ ಚೂರ ಗುರಿಯವಷ್ಟು ಬೆಟ್ಟು ತಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಎಲೋ ! ಇನ್ನೆನ್ನೆ ಯಾವುದೋ ಖಚಿತ ಅಕ್ರಮಿಸಿ ಸುಲ್ತಾನನ ಭವನದೊಳಗೆ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ. ಅವಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯು ಅಲ್ಲ ಈಗ ಅದೇ ಪಿಶಾಚ ನಿನ್ನಿಗೆ ಕೇಡು ಮಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿ, ನೀರು ಕುದಿಯಲು ಬಂದ ಭಕ್ಷುಕನನ್ನು ಸದೆಬಡೆಯುವ ಹಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಈಗ ಇನ್ನೆ ಕಳ್ಳತನ ಬಯಲಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸು " ಎಂದನು.

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕಾವಲಿನವನಿಗೆ, ಈ ಮೊದಲು ಭಕ್ಷುಕನ ಹಾಗಿ ಬಂದು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಬೆಟ್ಟು ತಿಂಡವನು. ನಿಜವಾಗಿ ಭಕ್ಷುಕನಲ್ಲ ವೆಂದೂ, ರಕ್ಷಕ ಭಟೋದ್ಯೋಗಿಯೇ ಆ ಮೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದನೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ತಿಳಿಯದ ಸಂಗತಿಗಳು

3

ಕೊಳಗುಂಬೂರಿನ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಬಹಳ ಉದಾರ ಗುಣವುಳ್ಳವರು. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಲಭವ ಬೇಕೆಂಬವರಿಗೆ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ತರು. ಅದರ ಹಾಗೆ ಬಂದವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಮಾತ್ರ ಹಣಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ಒಳಗೆ ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಹೋದೊಂದು ಗುಡ್ಡವು ಗೋಡವು ಎಂಬ ಜಾತದವರಿಬ್ಬರು ಬಂದರು.

ಅವರಿಗೆ ಆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು, ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ, "ನಿಮಗೆ ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಸಮಾಚಾರ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಗುಡ್ಡವನು, "ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಡೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಕೋಳಿಮರಿ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳಿಲ್ಲದ ಆ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೇಗೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿವೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ಗೋಡವನು ಒಂದೆರಡು ಕ್ಷಣ ತಲೆಬಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು "ಹೌದು, ಅದು ಅಶ್ಚರ್ಯಕಾರ ಸಂಗತಿಯೇ ಎಜ ಅದರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಶ್ಚರ್ಯಕಾರವೇನಂದರೆ, ಕೋಳಿಮರಿ ಹೊರಗೆ ಬರದಿದ್ದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಬೆವನ್ನು ಒಡೆಯುವೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದವ್ಯ ? ಅದರ ಆದೇ ಕೋಳಿಮರಿ ಮೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಬೆವನ್ನು ಒಡೆಯದೆ ಹೇಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ? ಈ ಸಂಗತಿ ಎಷ್ಟು ಅರೋಚಕವೆ ಮಾಡಿದರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ !" ಎಂದನು.

ಜಮೀನ್ದಾರರು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಗುತ್ತಾ, "ನೀವು ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರತಾರಿರಿ. ಬೇರೇನಾದರೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅರೋಚಕವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

021

1970-1971
1972-1973
1974-1975
1976-1977
1978-1979
1980-1981
1982-1983
1984-1985
1986-1987
1988-1989
1990-1991
1992-1993
1994-1995
1996-1997
1998-1999
2000-2001
2002-2003
2004-2005
2006-2007
2008-2009
2010-2011
2012-2013
2014-2015
2016-2017
2018-2019
2020-2021
2022-2023
2024-2025

ನೆಮಾಟರ ಒಂಟೆಗಳ ಪಟಾಲಂ ನಾಯಕನಾದ
ಹಸನ್‌ಗೋರಿ ಕೈತೋರಿಸಿದ ಕಡೆಗೆ ಪಿಂಗಲನು
ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಕಣ್ಣು ಮೊಸಗಿ
ಕೊಂಡು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಭಣಭಣಿಸುವ ಆ
ಮರುಭೂಮಿಯು ಇಹಾವೃದ್ಧನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ
ಎನೋ ಗುಡ್ಡದ ಹಾಗೆ ಕಂಡಿತು. ಇಷ್ಟನ್ನ
ಪರಿಣ್ಣಿಸಿ ನೋಡಿದವಾಗ ಆಮೊಂದು ಪುರಾತನ
ಕೋಟೆಯಾಗಿರುವುದು ಅವನು ಅರ್ಥವಾಯಿತು.
ಕೋಟೆಯು ಬಲಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಬೆಟ್ಟದ
ತೊರೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದೂ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಮರಾಠಾಸೂವೀಯರಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವ ಸ್ಥಳವೆಂದು
ಹೆಸರಿಟ್ಟು ೧೭೮೩ ರಲ್ಲಿ ಅರಸರೂ ಆದ
ಕರಗರಾಜರ ಮರಾಠಾ ಸೇನಾಪತಿ ರಾಜಾ
ಗಾಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿರುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ಆದರೆ
ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರಿರುವುದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.
ಕೋಟೆಯ ಮುರುಜುಗಳ ಮೇಲಾಗಲೀ, ಗೋಡೆ
ಗಳ ಮೇಲಾಗಲೀ, ಬಾಗಿಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಾಗಲೀ
ಒಳ್ಳೆ ನೆಲ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು
ಮೋಡಿ ಬರಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಿಂಚನ್ನು, "ನೀವು
ಹೇಳಿದ ಇಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಕೋಟೆ ಅದು

■ 1 2 3 4 5 ■

ಮು?" ಎಂದು ಹಾಸಗೋರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು.
 "ಹೌದು. ಹೌದು. ಅದೇ ಅದು. ಅದೇ
 ನೋಡು. ಟಂಗಾ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಗಾ
 ಕೂಡುತ್ತಿರಬಹುದು? ಅ ಗುಟ್ಟು ಕೂಡ ತೋಗು
 ರಾಜಮಾತೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆಯೆ?"
 ಅದೇ ವಚನ ವ್ಯಕ್ತಿಯವರ ಚರಣಾಂಗುಲಿ
 ಕೈಯಾಗಿ ತೋಗುವ ರಾಜಮಾತೆ ದಾರಿಯ
 ದ್ವಾರದ ಈ ಕೋಟೆಯ ಪಾತಕವೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ
 ಮನದೊ ಪ್ರದೇಶ. ಪ್ರಯೋಗದ ಅಯಾಜ
 ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅದು ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಅಂಥವಾಗಿ ನಡೆ
 ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಭೂಮಿಯು ಕೇಳಿದವ ಅದಾದ
 ಬಾರದ ಹಾಗೆ ರಕ್ತಕುಳು ಇಳುವಿಡ್ಡಾ ಕೋಟೆ
 ಕಲ್ಲುಕಲ್ಲು. ಇನ್ನೂ ಅದರೊಳಗಿಂದಲೂ
 ಇನ್ನೂ ಮಂದಿ ಕೈಕರು ನೋಡುತ್ತಿರಬಹುದು
 ದ್ದಾರೆ ಅದು ಕೂಡ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇಕೋ?"
 ಮನಗೆ ತೋದರೋ? ಎಲ್ಲವೂ ಯಾವ

ಕೂಡಾ ಇದೇ ನೋಡುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು
 ಅತ್ತದ್ದವನು!" ಎಂದು ಹಾಸಗೋರಿ

"ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ವಿಶ್ವಾಸ ಒಳ್ಳೆ
 ಹೋದರೆ ಮುಖಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನಗೆ
 ಈ ಮೊದಲೇ ಬಂದ ಅನುಮಾನದ ಹಾಗೆ
 ಮರುಭೂಮಿಯು ಬೋದ ಹೆಣ್ಣೋಗಿ. ಇನ್ನ
 ಕೆಡುವವರೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ
 ರಾಜಮಾತೆ ಅದ್ದಕ್ಕೆ ಕೈಕಡುವ ಪತನದಿಂದಲೂ
 ಎನೋ?" ಎಂದನು ಟಂಗಾ.

"ಹಾಗೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಹೆಣ್ಣು
 ದೇಗುಲ ಕೆಡುವ ಒಬ್ಬನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇ?"
 ಅದೇ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ" ಎಂದನು
 ಹಾಸಗೋರಿ.

ಟಂಗಾಳು ತನ್ನ ಒಲೆಯನ್ನು ಬಿಗಿ ಬೆಗಟೆ
 ಮುಂದೆ ನಡೆದಕ್ಕೆ, "ಗೋರಿ ಹಾಸಗೋರಿ! ನಾವು
 ಹೊಸದಾಗಿ ನೋಡೋಣ. ಅದ್ದ ಮನ. ನಡೆದರೆ
 ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅದರೊಳಗೆ ಮೂಡಿಕೊಂಡು
 ಯಾವ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ
 ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಕ್ರಮ ಕೊಡುವ ಒಬ್ಬನೊಂದಿಗೆ
 ಹೊಸದ ಹೊರತು ಅದ್ದಿ ಎಷ್ಟು ಮೊತ್ತ ಭೂಕ
 ಸಂಗ್ರಾಹನು ಪಡೆಯೋಗೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಾರದು.
 ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮರುಭೂಮಿಯು ಹೆಣ್ಣೋಗಿ ಕಲ್ಲು
 ಯಾವ ಬಾಗಲನ್ನೂ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಮೂಡಿ
 ಒಳ್ಳೆ ನನ್ನ ಅದ್ದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೈಕಡುವ ಮುಂದೆ
 ಕೊಂಡಿರುತ್ತೇಳು." ಎಂದನು.

"ಯುದ್ಧ ನಡೆದರೆ ದೂಡ್ಡ ಯುದ್ಧವೇ
 ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಕೈಕಡು ಸಾಧಾರಣದ
 ದೂಡ್ಡಕ್ಕೆ ಮಗನು ಹೋಗುವ ತಾಳೆಯವರನ್ನು
 ಕಲ್ಲರ ಗುಂಪು ಕೂಡುವ ಮಂದಿಯವಾಗಿದ್ದುಕೂ
 ಎಂತಲೂ ಘೋರವೋ!" ಎಂದು ಹಾಸಗೋರಿ
 ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಟಂಗಾಗೂ ಹಾಸಗೋರಿಯೂ

ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಂಟಿಗಳು ಕೋಟಿಗೊಡೆಯ ಒದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮೂಲ ನಡೆದುವು ಬಳಗಿನಿಂದೊಡೆಯರೂ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವುದೋ ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಕಿವಿ ಮೀರಿ ನೋಡಿದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಮುಖವಾರು ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು.

ಮುಖವಾರವು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತ, ವಾಗ್ವಿಧಿ ಇವರು ಎರಡು ಎರಡುಕೆ ಬಳಗಿನಿಂದ ತಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಬಳಗಿ ಜನರಿರಲೇಬೇಕು. ಅವರು ಕಳ್ಳರ ಗುರಿಗಾದರೂ ಸುಮಾರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾಸಿವಾಗಿ ಕೂಗುವ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ನೋಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಹೊಸಗೊಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗಲು ತೊಡಗಿದನು. "ನಗುತ್ತಾ ಒಂಟಿಯ ವೇರೊಂದ ಕೆಳಗೆ ಧಮಕಿ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ನಕ್ಕು ಅಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುವ ಮಿಂಗಳಿವನ್ನು ನೋಡಿ. "ನಾವು ಸಮ್ಯಕ್‌ಮ್ಯಾನೆ ಭಾವಿಸಾಗಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಎಂತಹ ಸೊಕ್ಕು ಬಿಡಿದ ತಂತ್ರಗಾರನಾದರೂ ಆ ಹೆಗ್ಗುಕೆಗೆ ನಾಯಕನು ನಮ್ಮ ಮರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾಣುವ ವೇರೊಂದ ಅದ್ವೈತವಾದರೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ. ಇಭವಿಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟು ಸಮಾಜವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಕಾಣಿ ಈ ನಾವು ಅರ್ಥವಾಯಿತು." ಎಂದನು ನಗುತ್ತಾ.

ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಅಭಿಮಾನ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸಗೊಳಿಸಿ ಒಂಟಿನ ತೀರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಮುಖವನ್ನು ಒಂಟಿಗೂ ಹತ್ತಿರ ತಂದು ಮಲ್ತಿಯಿಂದ "ನಮ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿ ಕುಕ್ಕಿಗೆ ಗುಳಿಯವರೆಗೂ ಮಧ್ಯಮದ ಮದ್ಯ ಕುಡಿದು, ಆ ಮಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮೈಮರಳು ನೆರೆಯೊಡೆಯೊಂದಿವಾರೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ವೇರಾದರೆ

ಪಂಥ!" ಎಂದನು ಮುಖವಾರಿಯ ರಿವಿಷನ್ ಒಂಟಿಗೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಅಡ್ಡು. "ಹಾಗೆ ನಾವು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೊಸಗೊಳಿಸಿದರೆ ಆ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಸ್ವೀಕರಿಸು ಮಾರ್ಕ, ಹೆಗ್ಗುಕೆಗೆ ಕಳ್ಳರ ಕೈಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ? ಅದೂ ಕೂಡಾ ಈ ಕೊಟೆಯ ರಕ್ಷಕವಲ್ಲವೆಂದು ತಾನೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಅವನೊಬ್ಬ" ಸೊಕ್ಕು ಹಿಡಿದು ಕೋಟೆ ಯೊಳಗಿಂದ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಲು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲೋ ಎಲ್ಲೋ ವ್ಯಕ್ತವ ಕೆಳಗೆ ಮಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವೆನು. ಹೊರಗೆ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿರಬೇಕು" ಎಂದನು ಹೊಸಗೊಳಿಸಿ.

ಒಂಟಿಗೂ ಮೂಲ ಹೊರಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಸಂತಾನ ಹೊಸಗೊಳಿಸಿ ಮಧ್ಯದ ನಾವು ಬಂದು ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಗಳಿಸುವವರೆಗೂ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅಭಿಮಾನವಾಯಿತು.

ಹಾಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಹಸನ್‌ಗೋರಿ ಮೈ ಕೈ ನಿಮಿರಿಕೊಂಡು ಮಲ್ಲನೆ ಏಳುತ್ತ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ. ಪಿಂಗಳಿನನ್ನು ನೋಡಿ ತಾಸಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ವಸ್ತು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದನು.

ಎಳಲಾಗದೆ ಮುಗ್ಧರಾಗಿ ಬೀಳುವ ಹಸನ್‌ಗೋರಿಯ ಬಳಿ ಪಿಂಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಂದು, ಆಸರೆ ಗೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತ, “ದೊಡ್ಡ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ಅಂಥಾ ಗಾಯವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲವ್ವಾ! ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ತಾಣೆ ಬಿದ್ದೆ? ಪುಟ್ಟು ಸುಡಿದವಾಗಿ ಗಾಳಿಯ ಶಕ್ತಿ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಛೇ ಛೇ! ಈದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಸಮಯ ಬೆನ್ನಾಗಿತ್ತು! ಜೀವ ಉಳಿದಿರುವುದೊಂದು ಅದೃಷ್ಟ!” ಎಂದನು ಹಸನ್‌ಗೋರಿ.

“ಅದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಸನ್‌ಗೋರಿ ಸಾಹೇಬರೇ! ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಗುರಾಗಿ ಹಿಂಡೆ ಸರಿದಾಗಲೇ ಅಲ್ಲೇನೋ ಅಪಾಯವಿದೆ ಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ದೂರ ಹಿಡಿದೋ ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹಿಡಿದೆ. ಅದರೂ ದೂರವೃಷ್ಟದಿಂದ ನಾನು ಕೂಗುವಾಗಲೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವಂತಾಯಿತು. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಿಂಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿ, “ಹಿಡಿದಿಕ್ಕೇ ಸಮಯವಿಲ್ಲದಂತೆ. ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಸುಡಿಮುಖಿಟ್ಟಿತು! ಅಬ್ಬಾ! ಎಂಥಾ ಸರ್ವ ಸಾರವಾಯಿತು! ಅನೇಕವಾಗಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸೈನಿಕರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸತ್ತಿರಬೇಕು!” ಎಂದನು.

ಹಸನ್‌ಗೋರಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ದಾಸ್ತಾಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಧೂಳು ಮರಳುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, “ಇದು ಆ ಹೆಗ್ಗಡೆಗೆ ಕಳ್ಳ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹತಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೂಡಿದ ದುಸ್ತಂತ್ರ.

ಕೋಟೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಸೈನಿಕರಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಯಿಸಲು ಈ ಕಪಟೋಪಾಯ. ನಮ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಾವು ಮಾಡ ಬೇಕಾದುದು, ಒಡುಕಿ ಉಳಿದ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಅ ಕ್ಷೂರಕಮಿಗಾಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಹಿಡಿದು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಮಾಡದೆ ನವಾಬರ ಮುಖ ನೋಡಲಾಗದು” ಎಂದನು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ.

ಪಿಂಗಳನೂ ಹಸನ್‌ಗೋರಿಯೂ ಕೂಡಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಗಾಯಗೊಂಡು ಬಿದ್ದ ಸೈನಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ನೆರಳಿಗೆ ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ತಂದು ಇರಿಸಿದರು. ಅವರ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಸಲು ಕೆಲವರನ್ನು ನಿಯೋಗಿಸಿದರು. ಉಳಿದವರೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಇಬ್ಬಿಬ್ಬಾ ಕೋಟೆಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಆ ವಿಧಿಯು ಒಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ

ಇದಿರಾದ ದೃಶ್ಯ ಅವರಬ್ಬರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತವಿಂತೆ
ಬೆರಗುಪಡಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರತಿಭವನವೂ, ಗುಡಾರ
ಗಳೂ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಕರಿಹಿಡಿದ
ಮೊಂಡು ಗೋಡೆಗಳನ್ನೇ ಇದ್ದುವು. ಎಲ್ಲಿ
ನೋಡಿದರೂ ಕೆಲ್ಲಾಬೆದರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು.
ಅಯುಧಗಳ ಛಾಗಗಳು. ಅಡ್ಡದಿಗೂ ಸತ್ತಬಿದ್ದ
ಶವಗಳು! "ಪಿಂಗಲಾ! ಏನು ಘೋರ ದೃಶ್ಯ
ಎಂದು! ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕನೂ ಬದುಕಿರುವ
ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಏನು ನಡೆಯಿ-
ತೆಂದೂ ಹೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಆ ಹೆಗ್ಗ-
ಡೆಗೆಯೇ ಮುಖ ಬಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಮೋಸದ
ವೀರನು ಇದಿರಿಗೇಕೆ ಬಂದಾನು? ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ
ಸೈನ್ಯವನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ಈ ಖಿಲ್ಜಿಯೊಳಗೆ
ಅವನಿಗೆ ಯಾರೋ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬ ಇದ್ದಿರಬೇಕು.
ಮಹಾ ದ್ರೋಹ!" ಎಂದನು ಹಸನ್‌ಗೋರಿ.
"ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು" ಎಂದು ಪಿಂಗಲನು

ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದುಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ. "ಇನ್ನು
ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗುಮ್ಮನೆ ಕಡಮಾಡುವುದೇಕೆ? ಆ
ಹೆಗ್ಗಡೆಗೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬಿಂಬತ್ತೋಣವೆ?
ಅವನು ಈ ವಿಪ್ಲವವಾದ ಬೆರಗಾದಿವಲ್ಲಿ ಯಾವ
ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋದನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಲು
ಸಾಧ್ಯ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಅದಕ್ಕೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹಸನ್
ಗೋರಿ ಖಿಲ್ಜಿಯೊಳಗಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದನು.
ಅವನೇ ಅವನ ಅಜ್ಜೆಯಂತೆ ಏದಾರು ಮಂದಿ
ಸೈನಿಕರು ಮರುಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ
ಸ್ವಲ್ಪ ಮೂರ ಹೋಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ
ಬಂದರು.

ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಒಂಟೆಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಯ
ಗುರುತುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಗ್ಗಡೆಗೆ ಕಳ್ಳನ ಗುಂಪು
ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು
ತಮ್ಮ ನಾಯಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಹಸನ್ ಗೋರಿ ಪಿಂಗಲನಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು
ಪಂದಾರಿಗಳನ್ನು ದೂರದ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ತೋರಿ
ಸುತ್ತ "ಹೆಗ್ಗಡೆಗೆ ನೇರಾಗಿ ಆ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರುವ
ಗುಹೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳ
ಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಅಡಗಿರುವುದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.
ಹಾಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿ.
ಈಗ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾಲುವನ್ನು ಸುತೋಪದ
ಕುಣಿತದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನು. ಆ ಖಿಲ್ಜಿಯ ಬಾಗಿ-
ಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟು ಹೋದ ಸಡಿಮದ್ದುಗಳಿಗೆ
ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆಹುತಿಯಾಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದೇ ಅವನ
ನಂಬುಗೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಕ್ಷಣ ತಡೆದಿದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ
ಆಹುತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ?" ಎಂದನು.

ಹೌದೆಂದು ಪಿಂಗಲನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

ಅಂತೂ ಹಸನ್ ಗೋರಿ ಅಳಿದುಕೊಂಡ ಸೈನಿಕ
ರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಪಿಂಗಲನೊಂದಿಗೆ ಆ ಬೆಟ್ಟ

ಗಣ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದನು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಣವೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು. ಪಿಂಗಲನು ಅಲ್ಲಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ಎರಡು ಬುರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತ ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, "ಹಸನ್ ಗೋರೀ : ಸಾಹೇಬರೆ ! ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿ ಸೀಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವಾಹನ ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ರಾಶಿಗಳು ತುಂಬಾ ಇವೆ. ಯಾವ ರಾಶಿಯ ಹಿಂದೆ, ಯಾವ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೇಕಾದಾಗ ಸಂಕೇತದ ಕೊಂಬನ್ನು ಊದಿ ಒಂದಾಗಿ ಗೇರಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಸಮಾಡಿ ಹಾಕೋಣ. ಆಗದೆ ?" ಎಂದನು.

ಆ ಉಪಾಯಕ್ಕೆ ಹಸನ್ ಗೋರೀ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನು. ಪಿಂಗಲನು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಹೆಣ್ಣೊಂದಿಗೆ ಕರೆದೊಂಡು ಗುಡ್ಡದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎದುತ್ತ ಇಳಿಯುತ್ತ ಹೆಗ್ಗಡೆಗೆಯನ್ನು ಹುಡುಕ ತೊಡಗಿದನು. ಹಸನ್ ಗೋರೀ ಕೆಲವೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗಾಗಿ ಹೋದನು.

ಹಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ಪಿಂಗಲನಿಗೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ತಾನುರುವ ಸ್ಥಳದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎನೋ ತಬ್ಬ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದೊಂದು ಕೋಲಾಹಲ ತಬ್ಬದಂತಿತ್ತು. ಪಿಂಗಲನು ಶುನ್ಯ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿ, ಎತ್ತರ ವಾದ ಬಂಡೆಯನ್ನೇರಿ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದನು.

ಸಮತಲವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಗುಪಾಗಿ ಗೇರಿ ಏನೇನೋ ಹಾಡುತ್ತ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಧರಿಸಿದ ದುಸು ಗಳೂ ಕೇಕೇ ಹಾಕಿ ಕೂಗುವ ಮಾತಿನ ಲಘುಗಳೂ ಅವರು ಆ ಹೆಗ್ಗಡೆಗೆ ಕಲ್ಲಿನ ಗುಂಪಿನವರೇ ಎಂದು

ಪಿಂಗಲನಿಗೆ ಲಘುವಾಯಿತು. ಕೊಡಲೇ ಅವರು ಈ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗುರುತಿನಂತೆ ಪಿಂಗಲನು ಸಂಕೇತದ ಕೊಂಬನ್ನು ಊದಿದನು.

ಆ ಧ್ವನಿ ಕೆಳಗೆ ನಲಿದಾಡುವವರಿಗೂ ಕೇಳಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ನಾಟ್ಯ ಹಾಡು ಕೋಲಾಹಲಗಳೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆಗೇ ನಿಂತು ಹೋದುವು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಪಿಂಗಲನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಗಾಬರಿಯು ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಹಸಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಂಡು ಪಿಂಗಲನು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬಂಡೆ ಗಲ್ಲನ್ನು ಕೆಳಗಿರುವ ಕಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಕೂಡಾ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

ಪಿಂಗಲನು ಉರುಳಿಸಿದ ಕಲ್ಲು ನೆಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದರೊಳಗೇ, ಸೊಂಯ್ಯ, ಸೊಂಯ್ಯನೆ ಕೆಲವು ಬಾಣಗಳು ಒಂದು ಲವಣಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿದುವು. ಪಿಂಗಲನು ತುತ್ತಿನ ಕಲ್ಲುಗಳ

ಮರೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅವನು ಬಾಗಿ ನೋಡಿ ದಾಗ ಕೆಲವೊಂದಿ ಕಳ್ಳರು ಈಜುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವೀರಾರ್ಜುನ ನಾಡುತ್ತ ಗುಡ್ಡವನ್ನೇರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲುಗಳು ಹೊರಳುತ್ತ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳತೊಡಗಿ ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿ ಸುತ್ತಿದ್ದುವು.

ತನ್ನ ಸಂಕೇತ ಧ್ವನಿ ಹಸನ್ ಗೋರೀಗೆ ತಿಳಿಯ ತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಪಿಂಗಲಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಕೊಡಲೇ ಅವನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಬಲ ವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಕಳ್ಳರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಹೊರಳಿಸುತ್ತ ಕೆಳಗಿಳಿಯ ತೊಡಗಿ ದನು. ಹಸನ್ ಗೋರೀಯೊಂದಿಗಿದ್ದ ಸೈನಿಕರು ಜೋರು ಜೋರಾಗಿ ಸಿಂಹನಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಬೆಟ್ಟ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಲಂಘಿಸಿಕೊಂಡು ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿನ ಕಡೆಗೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪಿಂಗಲನು ಸಹಾ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಕಳ್ಳರು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಬಾಣಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಎರಡು ಗುಂಪು ಗಳೂ ಬೆಟ್ಟದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಮತಲ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೇರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದ್ದ ಕಳ್ಳರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬದರಿ ಬದರಿ ಓಡಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದೆ

ಬಿದ್ದ ಕೆಲವೊಂದಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಸನ್ ಗೋರಿಯ ಸೈನಿಕರು ಹತ್ತು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಈಜುಗಳಿಂದ ತಿವಿದು ಸಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

“ಪಿಂಗಲಾ ! ಕತ್ತಲೆ ಕವಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕಳ್ಳರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಈ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಹಿಲಾ ಹಾಕಿ ಬೆಳಗಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ಬಾಡು ತಿಳಿದು ಒರಸಿ ಹಾಕೋಣ. ಏನನ್ನುವಿ ?” ಎಂದನು ಹಸನ್ ಗೋರೀ.

ಪಿಂಗಲನಿಗೆ ಕೂಡಾ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆನಿಸಿತು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಮೇಜೆಯ ಅಕಾರದಲ್ಲಿಿದ್ದ ಒಂದು ಅಗಲವಾದ ಬಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ನೋಡುವಾಗ, “ಯಾವ ಪಿಂಗಲ ನಿಧಾನ ಇಲ್ಲಿ ? ಅವರೇ ನಗರದ ಜಾಲರಿ ಪಿಂಗಲ ನಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?” ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದ್ದೊಂದು ಬಂಡೆ ಗುಡ್ಡದಿಂದ ಕೇಳಿತು.

“ಯಾರದು ? ಪದ್ಮವಾದರ ?” ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ ಯಲ್ಲಾ !” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪಿಂಗಲನು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದೆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದನು.

ಅಳೆತ್ತರದ ಒಂದು ಬಂಡೆಯೊಳಗಿಂದ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಪದ್ಮವಾದನು ನಗುತ್ತ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಕಂಡಿತು.

(ಇನ್ನೂ ಇದೆ)

